

**ОТЧЕТ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ (ОПФС) НА
ЗД „ОЗОК ИНС“ АД КЪМ 31.12.2024 г.**

Съдържание

Резюме.....	3
А. Дейност и резултати.....	6
А.1 Дейност.....	6
А.2 Резултати от подписваческа дейност.....	8
А.3 Резултати от инвестиции.....	9
А.4 Резултати от други дейности.....	10
А.5 Друга информация.....	10
Б. Система на управление.....	11
Б.1 Обща информация относно системата на управление.....	11
Б.2 Изисквания за квалификация и надеждност.....	17
Б.3 Система за управление на риска, включително собствена оценка на риска и платежоспособността.....	18
Б.4 Система за вътрешен контрол.....	24
Б.5 Функция за вътрешен одит.....	26
Б.6 Актюерска функция.....	27
Б.7 Възлагане на дейности на външни изпълнители.....	29
Б.8 Друга информация.....	30
В. Рисков профил.....	30
В.1 Подписвачески риск.....	30
В.2 Пазарен риск.....	32
В.3 Кредитен риск.....	33
В.4 Ликвиден риск.....	33
В.5 Операционен риск.....	34
В.6 Други значителни рискове.....	35
В.7 Друга информация.....	36
Г. Оценка за целите на платежоспособността.....	37
Г.1 Активи.....	37
Г.2 Технически резерви.....	39
Г.3 Други пасиви.....	44
Г.4 Алтернативни методи за оценка.....	45
Г.5 Друга информация.....	45
Д. Управление на капитала.....	46
Д.1 Собствени средства.....	46
Д.2 Капиталово изискване за платежоспособност и минимално капиталово изискване.....	48
Д.3 Използване на подмодула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока, при изчисляването на капиталовото изискване за платежоспособност.....	50
Д.4 Разлики между стандартната формула и всеки използван вътрешен модел.....	50
Д.5 Нарушения на минималното капиталово изискване и нарушения на капиталовото изискване за платежоспособност.....	50
Д.6 Друга информация.....	50

РЕЗЮМЕ

Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние ("ОПФС") е годишен доклад, който дружеството е задължено да изготвя, съгласно законодателството на Европейския съюз (ЕС) и българското законодателство, като част от режима "Платежоспособност II".

ОПФС е публичен документ. Дружеството публикува този доклад на своя уебсайт и предоставя копие от него на надзорния орган КФН. Съдържанието на Доклада е предписано от регламент на ЕС.

Дейност и резултати

ЗД „ОЗОК ИНС“ АД е общозастрахователно дружество.

Дружеството приключи годината с печалба преди данъчно облагане в размер на 390 хил.лв.

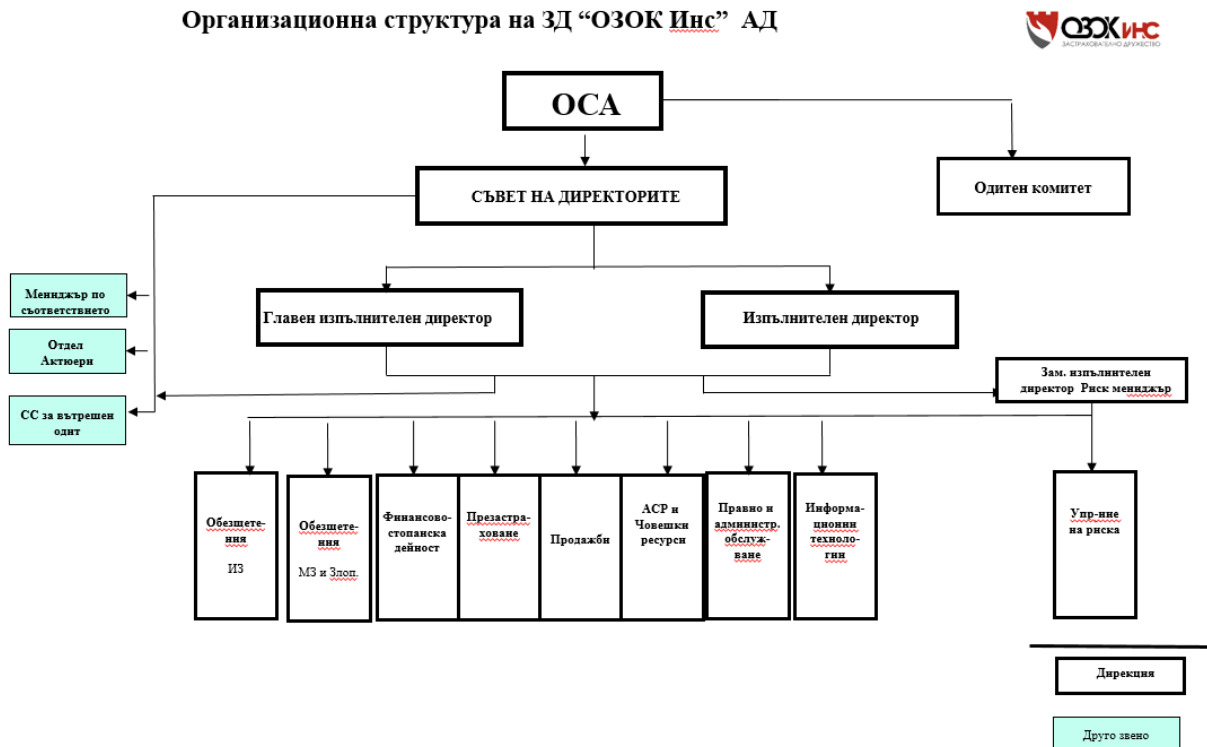
Записаният приход от застрахователни договори възлиза на 7 242 хил.лв.

Общите активи, държани от Дружеството, се увеличават с 510 хил.лв, като около 1/2 от увеличението се дължи на нарастването на Активи от държани презастрахователни договори, а останалата част на ръст по статиите Инвестиционни имоти и Имоти, машини и съоръжения.

Система на управление

Дружеството е с едностепенна система на управление и се представлява от двамата Изпълнителни директори заедно. През 2024г. организационната структура на дружеството беше:

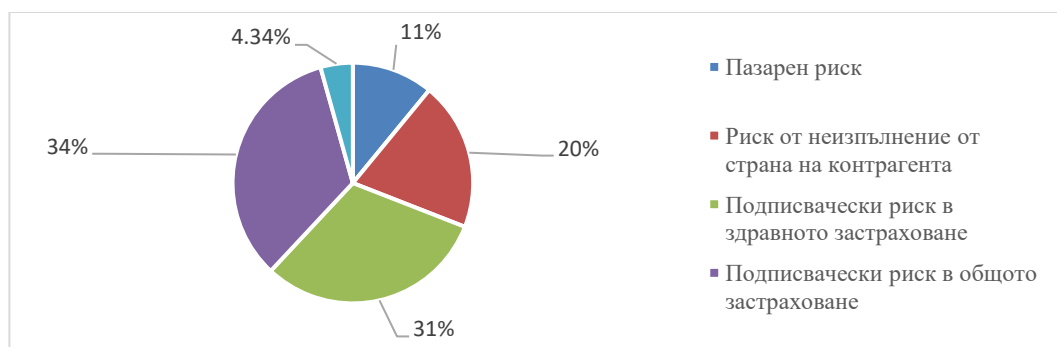
Организационна структура на ЗД „ОЗОК Инс“ АД

Рисков профил

Дружеството има добре дефиниран бизнес модел и стратегия за органичен растеж, който е съсредоточен в общото застраховане – основно застраховане във връзка с медицински разходи.

Диаграмата по-долу показва структурата на рисковете, които формират общото капиталово изискване за платежоспособност на дружеството ("SCR"). Това е размерът на капитала, който дружеството трябва да поддържа, за да е предпазено от екстремни рискови събития и да спазва регулаторните изисквания на ЕС.

Видно от диаграмата най-голямата експозиция на Дружеството е Подписваческият риск (общо 66%) - в общото застраховане 24% и в здравното 42%, свързани с основния предмет на дейност, който дружеството осъществява, следвани от Риска от неизпълнение от страна на контрагента и Пазарния риск, свързани с инвестициите на свободните парични средства и сключените презастрахователни договори.

Оценката за целите на платежоспособността и управлението на капитала

Таблицата по-долу обобщава активите и пасивите на дружеството, оценени в съответствие както с Международните стандарти за финансово отчетение и с отчетните стандарти ("МСФО"), така и с регламентите за "Платежоспособност II".

в ХИЛ.ЛВ.	МСФО оценка	Платежоспособност II оценка
Общо активи	10 002	10 483
Общо пасиви	1 995	2 051
Общо капиталови / собствени средства	8 007	8 433

Всички активи в баланса по "Платежоспособност II" се оценяват на същата база като във финансовите отчети (с изключение на ДМА за собствено ползване, които в МСФО отчета се оценяват по историческа цена, а не по справедлива стойност). Разликите в стойността на пасивите и активите и факторите, които ги обуславят са описани подробно в съответните раздели по-долу.

Управление на капитала

Рамката на компанията за управление на риска включва изрично изявление за риск апетит, свързан с капитала. Апетитът за риск определя ограниченията и задействанията за съотношението на допустимите собствени средства към капиталовите изисквания за платежоспособност. Коефициентът на покритие на капиталовите изисквания е ключов индикатор за риска, който редовно се следи и отчита.

Таблицата по-долу обобщава капиталовата позиция на Дружеството към 31 декември 2024г.

	в хил.лв.	31.12.2024
СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА за покриване на капиталовото изискване за платежоспособност		8 433
КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ (КИП)		3 953
степен на покритие на капиталовото изискване		213%

Дружеството прилага стандартната формула за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност. Дружеството не използва параметри, специфични за предприятието (USPs), за да изчисли своето капиталово изискване за платежоспособност. Дружеството не използва опростени изчисления във всеки от своите рискови модули или подмодули при изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Няма други значителни промени в дейността и резултатите, системата на управление, рисковия профил и управлението на капитала на Дружеството.

А. Дейност и резултати

А.1 Дейност

- *наименование и правна форма на предприятието;*

ЗД „ОЗОК ИНС“ АД („Дружеството“) е акционерно дружество, регистрирано през 2008г. под наименованието „Общинска здравноосигурителна каса“ АД, с ЕИК 200140730. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. София, район Овча купел, бул. "Никола Петков" № 52, сграда Трейд Хаус Уест, жилищна част, ет. 4.

- *наименование и координати за връзка на надзорния орган, който отговаря за финансовия надзор върху предприятието, а когато е уместно — наименование и координати за връзка на надзорния орган за групата, към която принадлежи предприятието;*

Комисията за финансов надзор на Република България,
1000 София, ул. "Будапеща" 16
централа: 02 94 04 999
факс: 02 829 43 24
e-mail: bg_fsc@fsc.bg

Подаване на жалби и документи:

e-mail: delovodstvo@fsc.bg

- *наименование и координати за връзка на външния одитор на предприятието*

„Ековис Одит България“ ООД, ЕИК 131039504
със седалище и адрес на управление: адреса е гр. София, бул. „Ген. Е. Тотлебен“ № 71-73, ет. 5,
офис 1,
представявано от Георги Тренчев – Управляващ съдружник

„ОДИТ-КОРЕКТ“ ООД, ЕИК 121519031
със седалище гр. София, ул. „Вишнева“ № 12, ет. 2, ап. 6,
представявано от Росица Методиева Тричкова - Управляващ съдружник

- *описание на притежателите на квалифицирани участия в предприятието*

АКЦИОНЕР	Брой записани акции	Отн. дял в %
ОБЩИНСКА БАНКА АД	126 862	1.81
ЕЛ ЕМ ИМПЕКС ЕООД	1 016 293	14.49
ЗАД „ОЗК – ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД	4 090 231	58.31
ЕФ „ПРИНЦИПАЛ“	141 222	2.01
БЪЛГАРСКИ ФОНД ЗА ДЯЛОВО ИНВЕСТИРАНЕ АД	299 635	4.27
ДФ "ИНВЕСТ АКТИВ"	254 022	3.62
ДФ "ИНВЕСТ КЛАСИК"	386 268	5.51
ПОД „ТОПЛИНА“ АД	413 000	5.89
АЛЕКСАНДЪР ПЕТРОВ ЛИЧЕВ	149 000	2.12
РУМЕН КИРИЛОВ ДИМИТРОВ	138 000	1.97
Общо	7 014 533	100.00

- подробности относно позицията на предприятието в правната структура на групата; списък на съществени свързани предприятия и опростена структура на групата.

Пряк контрол върху ЗД „ОЗОК Инс” АД осъществява мажоритарния му акционер ЗАД „ОЗК – Застраховане” АД.

ЗАД „ОЗК – Застраховане” АД притежава участие от 58,31% в ЗД „ОЗОК Инс” АД, ЕИК: 200140730, а „Ел Ем Импекс” ЕООД притежава 14,49% в ЗД „ОЗОК Инс” АД.

„Ел Ем Импекс” ЕООД притежава 65.73 % от капитала на ЗАД „ОЗК – Застраховане” АД. Физическото лице, което е действителен собственик на „Ел Ем Импекс” ЕООД, е Христо Атанасов Ковачки.

ЗАД „ОЗК – Застраховане” АД притежава участие от 1,1% в ПОД „Топлина“ АД, чийто мажоритарен собственик е „Ел Ем Импекс” ЕООД.

Едни и същи физически лица са членове на съществена част от ключовия ръководен персонал на „ОЗК – Застраховане” АД и „ОЗОК Инс” АД

ЗД „ОЗОК Инс” АД притежава 100% от капитала на МДЦ ОЗОК ЕООД.

МДЦ ОЗОК ЕООД е собственик на 100% от капитала на Самостоятелна медико-диагностична лаборатория ОЗОК ЕООД.

ЗАД „ОЗК – Застраховане” АД и ЗД „ОЗОК Инс” АД, не упражняват контрол или значително влияние върху други дружества.

Други от техните акционери не притежават контрол или значително влияние върху тях.

- основните видове дейности на предприятието и основните географски области, в които то оперира:

Предметът на дейност на Дружеството е извършване на застрахователна дейност – общо застраховане.

Дружеството през 2024г. записва полици на територията на Република България по следните видове застраховки:

Видове застраховки по предходния режим на платежоспособност	Линни бизнес по Платежоспособност 2
1. Застраховка “Злополука”	Застраховане във връзка със защита на доходите
2. Застраховка “Заболяване”	Застраховане във връзка с медицински разходи
3. Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства
7. Застраховка на товари по време на превоз	Морско, авиационно и транспортно застраховане
8. Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия
9. Застраховка на "Щети на имущество"	
16. Застраховка на разни финансови загуби	Разни финансови загуби

Основен дял в портфейла на Дружеството има Застраховането във връзка с медицински разходи.

- всички съществени стопански или други събития, които са настъпили през периода:

През 2024г. дейността се развиваше в сложна геополитическа и икономическа обстановка – войната в Украйна, и съпътстващите я икономически ефекти, продължаващата вътрешно политическа криза.

Няма други съществени стопански и други събития настъпили през периода.

A.2 Резултати от подписваческа дейност

Резултатите от подписваческа дейност на Дружеството по основни видове дейности през отчетния период, са следните:

в хил.лв.	Застраховане във връзка с медицински и разходи	Застраховане във връзка с обезщетение на работниците	Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства	Морско, авиационно и транспортно застраховане	Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия	Разни финансови загуби
Записани премии						
Брутни — пряка дейност	6 411	814	450	35.03	909	878
Дял на презастрахователи	0	0	0	18.14	514	0
Нетни	6 411	814	450	16.89	395	878
Получени премии						
Брутни — пряка дейност	4 748	317	368	35.24	852	1 027
Дял на презастрахователи	0	0	0	20.48	449	0
Нетни	4 748	317	368	14.76	403	1 027
Възникнали претенции						
Брутни — пряка дейност	4 546	309	212	4.87	411	0
Дял на презастрахователи	0	0	0	1.79	315	0
Нетни	4 546	309	212	3.09	96	0
Възникнали разходи (брутни пряка дейност)	1 158	123	83	6.23	-60	221

Резултатите от подписваческа дейност на Дружеството по основни видове дейности през предходната 2023г., бяха следните:

в хил.лв.	Застраховане във връзка с медицински и разходи	Застраховане във връзка с обезщетение на работниците	Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства	Морско, авиационно и транспортно застраховане	Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия	Разни финансови загуби
Записани премии						
Брутни — пряка дейност	5 346	263	453	97.63	750	2 766
Дял на презастрахователи	0	0	0	69.78	401	0
Нетни	5 346	263	453	27.85	349	2 766
Получени премии						
Брутни — пряка дейност	4 084	293	453	100.77	677	2 280
Дял на презастрахователи	0	0	0	71.98	365	0
Нетни	4 084	293	453	28.79	312	2 280
Възникнали претенции						
Брутни — пряка дейност	5 014	4	285	0.00	146	0
Дял на презастрахователи	0	0	0	0.00	117	0
Нетни	5 014	4	285	0.00	28	0
Възникнали разходи (брутни пряка дейност)	825	61	93	40.02	17	458

Резултатите от подписваческа дейност на Дружеството на агрегирано равнище са следните:

Държава по произход - България в хил.лв.	към 31.12.2024г.	към 31.12.2023г.
Записани премии		
Брутни — пряка дейност	9 496	9 675
Дял на презастрахователи	532	471
Нетни	8 964	9 204
Получени премии		
Брутни — пряка дейност	7 347	7 887
Дял на презастрахователи	0	0
Нетни	0	0
Възникнали претенции		
Брутни — пряка дейност	5 483	5 449
Дял на презастрахователи	317	117
Нетни	5 166	5 331
Възникнали разходи	1 531	1 494

Дружеството оперира само на пазара на Република България.

А.3 Резултати от инвестиции

- информация относно приходите и разходите от инвестиции по различните класове активи, както и компонентите на тези приходи и разходи, както и информация за всички печалби и загуби, признати пряко в капитала:

Към 31.12.2024г.

Категория активи	дивиденди	лихви	наеми	Нетни печалби / загуби	Нереализирани печалби и загуби, отразени в резултата
държавни ценни книжа	0	161 000	0	0	-10 301
Корпоративни облигации	0	0	0	0	0
Инвестиции в акции	0	0	0	0	0
Недвижима собственост	0	0	91 000	0	107 189

Към 31.12.2023г.

Категория активи	дивиденди	лихви	наеми	Нетни печалби / загуби	Нереализирани печалби и загуби, отразени в капитала
държавни ценни книжа	0	33 000	0	0	-11 027
Корпоративни облигации	0	0	0	0	0
Инвестиции в акции	0	0	0	0	0
Инедвижима собственост	0	0	708 000	0	-1 307 060

- информация за всички инвестиции в секюритизации:

Дружеството няма инвестиции в секюритизации.

А.4 Резултати от други дейности

Няма други съществени дейности за докладване, други съществени приходи, нито съществени договори за лизинг.

А.5 Друга информация

Няма друга съществена информация за докладване.

Б. Система на управление

Б.1 Обща информация относно системата на управление

- структурата на административния, управителния или надзорния орган на предприятието, включително описание на неговите основни задачи и отговорности и кратко описание на разделението на отговорностите в рамките на тези органи, по-специално дали в тях съществуват съответните комитети, както и описание на основните задачи и отговорности на ключовите функции:

Системата за управление на ЗД „ОЗОК ИНС“ АД (Дружеството) е изградена йерархично. Структурата на управление на Дружеството е едностепенна - Съвет на директорите (СД), като Дружеството се представлява от двама от неговите членове - Изпълнителни директори, заедно. Разпределението на задълженията, правата и отговорностите между съответните организационни единици е съобразно с разпоредбите на Управленска и организационна структура на ЗД „ОЗОК ИНС“ и другите действащи вътрешни правила, процедури, политики и други вътрешнонормативни документи, регламентиращи дейността му като застраховател, вътрешните взаимоотношения и отношенията с трети лица, приети по съответно ниво на компетентност – от Общото събрание на акционерите, Съвета на директорите или Изпълнителните директори.

Съветът на директорите се състои от комбинация от лица, които притежават необходимите умения и опит в следните области:

- Знания за пазара - осведомеността и разбирането за бизнеса, икономическата и пазарната среда, в която Дружеството работи, както и знанията и потребностите на застрахованите лица;
- Бизнес стратегия и бизнес модел - подходящо подробно разбиране на бизнес стратегията и модела на Дружеството;
- Система на управление - това включва управление и контрол на риска, което означава осъзнаване и разбиране на рисковете, пред които е изправено дружеството и способността за тяхното управление. Освен това способността да се оценява ефективността на мерките на Дружеството за осигуряване на ефективно управление, надзор и контрол в бизнеса и при необходимост да се предприемат промени в тези области;
- Финансов и актюерски анализ - способността да се тълкува финансовата и актюерската информация на Дружеството, да се определят ключови въпроси, да се въведат подходящи проверки и да се вземат необходимите мерки въз основа на тази информация;
- Регулаторна рамка и изисквания - осъзнаване и разбиране на регулаторната рамка, в която Дружеството работи, както и на регулаторните изисквания и очаквания, свързани с него, и способността да се адаптира незабавно към промените, произтичащи от регулаторната рамка.

Изпълнителните директори заедно изпълняват всички функции по управлението на дружеството, възложени им от закона, Устава на дружеството, Общото събрание на акционерите и Съвета на директорите, като сключват договор за управление с Дружеството.

Изпълнителните директори отговарят за:

- осъществяването на всички действия по застрахователната, съзастрахователната, презастрахователната, ликвидационната и регресната дейност на дружеството;
- оперативния контрол;
- нормативното съответствие;
- управлението на риска;
- маркетинговата дейност;
- застрахователните посредници – агенти и брокери;
- информационните технологии;
- човешките ресурси, в т.ч. сключват, изменят и прекратяват трудовите договори със служителите;

- обучението и повишаване квалификацията на служителите и застрахователните агенти;
- дейността на Дружеството, свързана с управлението на материалните активи - недвижимите имоти, МПС и други движими вещи, собственост на Дружеството или наети от него;
- жалбите и връзката с КФН по отношение на подадените жалби;
- организационната структура.

Изпълнителните директори:

- организират поне веднъж годишно (освен ако съществена промяна в нормативната уредба или други обстоятелства не налагат по-често) вътрешен преглед на Системата за управление, който следва да включва минимум преразглеждане на структурната организация, функционалните връзки между отделните звена и отделните политики за управление;
- документират и докладват на СД като част от СОРП обхвата, констатациите и заключенията от прегледа, като при необходимост му предлагат и предприемане на промени, които да се имплементират в системата на управление.

- *информация, свързана с делегирането на отговорности, каналите за докладване и разпределението на функциите в застрахователя:*

Изпълнителните директори могат да преупълномощават по своя преценка служители на дружеството за осъществяване на всички или само на конкретни правомощия.

Вземане на решения извън обичайната оперативна дейност е в компетенциите единствено на Изпълнителните директори, до размера на правомощията им, съгласно сключените между тях и Дружеството договори за възлагане на управлението, разпоредбите на Устава, решенията на ОСА и Правилата за работата на Съвета на директорите.

Задължително се представя на Съвета на директорите следната информация:

- Отдел „Актюери“ /Актюерската функция/ следва да докладва писмено поне веднъж годишно /като част от Годишния актюерски доклад до КФН/, като докладването следва да документира всички съществени задачи, които са били предприети от актюерската функция, резултатите от тях, като ясно определя всички недостатъци и дава препоръки за това как тези недостатъци могат да бъдат отстранени;
- Специализираната служба по вътрешен контрол /Функцията по вътрешен одит/ докладва Плана за одит; представя доклада за вътрешния одит най малко веднъж годишно, изготвен на основание резултатите от работата, извършена в съответствие с Плана, който включва констатации и препоръки, включително предвиждания период от време за отстраняване на недостатъците и отговорните за това лица, а също така и информация за изпълнението на одитните препоръки;
- Годишен доклад за дейността на функцията по съответствие от Мениджъра по съответствие;
- Докладът за извършената СОРП, в който се описват процесът, резултатите и заключенията от нея;
- Когато инвестиция или инвестиционна дейност с необичайно естество води до значителен риск или промяна в рисковия профил, Дирекция „Управление на риска“ съобщава за такъв риск или промяна в рисковия профил на СД.

Съветът на директорите носи цялата отговорност за дружеството и определя неговата стратегия. Неговите отговорности са ясно дефинирани в писмена форма и одобрени от Общото събрание на акционерите (ОСА).

Съветът на директорите, под контрола на Общото събрание на акционерите, организира, ръководи и контролира дейността на дружеството, в съответствие с действащото законодателство, разпоредбите на Устава, решенията на ОСА и Правилата за работата на Съвета на директорите.

- Съветът на директорите:

1. Утвърждава и отговаря за стриктното прилагане на:

- Управленската и организационна структура;
- Програмата за дейността на Дружеството за срок три години, която се актуализира ежегодно в срок до 31 март всяка година;
- Политики /Правила за:
  - а) управлението на риска, в т.ч.:
    - политика за управлението на риска, свързан с подписваческата дейност и заделянето на техническите резерви;
    - политика за управлението на оперативния риск;
    - политика за управлението на риска чрез презастраховане и други техники за ограничаване на риска;
    - политика за управлението на активите и пасивите;
    - политика за управлението на инвестиционния риск;
    - политика за управлението на ликвидния риск;
    - политика за непрекъсваемост на дейността и работа в извънредни ситуации;

б) вътрешния контрол;

в) оперативния контрол, включително правила и процедури за изпълнение и отчитане дейността на отделните организационни звена;

г) вътрешния одит;

д) прехвърлянето на дейности на външни изпълнители;

ж) информационната система и документооборота;

з) подписваческата дейност и работата със застрахователните посредници;

и) предотвратяването на конфликт на интереси;

к) оценката на активи;

л) управлението на капитала;

з) предотвратяването на конфликт на интереси и доверителност;

е) относно изискванията за квалификация и надеждност;

ж) създаването на застрахователни продукти;

з) разпространение на застрахователни продукти и за изискванията към лицата непосредствено заети с дейностите по разпространението им;

и) за възнагражденията на лицата, които работят за Дружеството;

й) други дейности по преценка на Съвета на директорите или когато е предвидено със закон или друг нормативен акт.

2. Гарантира, че информацията съдържаща се в информационната система е актуална, пълна, точна и надеждна, включително е в състояние да предостави цялата информация, необходима за целите на надзора, съгласно количествените и качествени изисквания на Кодекса за застраховане (КЗ), както и създава условия за гарантиране на нейната сигурност;

3. Преразглежда най-малко веднъж годишно политиките, правилата и процедурите по т.2. и внася необходимите изменения или допълнения в отговор на съществени промени в материята, уреждана от тези документи и представя пред Общото събрание на акционерите отчет за тяхното изпълнение, включително за изпълнението на Програмата за дейността;

4. Взаимодейства с всички Комитети, Съвети, Комисии, Ръководни функции, изисква от тях информация и я поставя под съмнение, когато е необходимо.

СД взема активно участие в прогнозната оценка на собствените рискове, включително като предоставя насоки как да се извърши оценката и като контролира резултатите, в т.ч.:

а. Редовно преглежда и одобрява предположенията и насоките за процесите на СОРП;

б. Одобрява резултатите от процесите на СОРП;

в. Осигурява подготовката и изпълнението по процесите на СОРП;

г. Осигурява редовен (минимум веднъж в годината) преглед на методологията за СОРП, по отношение на адаптирането към бизнес операциите, мащаба и сложността на операциите на Дружеството;

д. Одобрява политиките и процедурите по идентификацията, измерването, следенето и контрола на риска;

е. Предприема мерки за действителното отстраняване на констатирани нарушения и за изпълнение на препоръките на функцията по вътрешен одит.

В дружеството функционира Одитен комитет.

Членовете на одитния комитет са избрани от Общото събрание на акционерите и са лица, които притежават образователно-квалификационна степен "магистър", познания в областта, в която работи предприятието, и имат дългогодишен професионален стаж в областта на счетоводството или одита.

Одитният комитет:

1. информира Съвета на директорите за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на одитния комитет в този процес;
2. наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
3. наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
4. наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (Комисията) по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
5. проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от закона, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита Дружеството по чл. 5 от същия регламент;
6. отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
7. уведомява Комисията, както и Съвета на директорите за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 в 7-дневен срок от датата на решението;
8. отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите;
9. изготвя и предоставя на Комисията в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си.

Съветът на директорите осигурява достатъчни ресурси на одитния комитет за ефективно изпълнение на задълженията му.

Членовете на Съвета на директорите и служителите на Дружеството са задължени да оказват съдействие на Одитния комитет при изпълнение на дейността му, включително да предоставят в разумни срокове поисканата от него информация.

- *значителни промени в системата на управление, настъпили през отчетния период:*

Няма настъпили значителни промени през отчетния период в системата на управление.

- *информацията относно политиката и практиката за определяне на възнагражденията на административния, управителния или надзорния орган и на служителите*

Целта на Политика за възнагражденията на лицата, които работят за ЗД „ОЗОК ИНС“ АД е да се създаде рамка на възнагражденията на определена категория служители, която да позволява привличането, задържането, както и мотивирането им за постигане целите на Дружеството, с оглед ограничаване поемане на прекомерни рискове и разумно управление на дейността.

- *принципи на политиката за възнагражденията, включващи обяснение на относителното значение на фиксираните и променливите компоненти на възнаграждението:*

Структурата на възнагражденията се формира от няколко компонента, които се комбинират, с цел да се осигури подходяща и балансирана структура на възнаграждението на служителите, в съответствие с бизнес целите на организацията, бюджетът за съответната година, представянето на служителите, както и отнасянето им към съответната категория.

В Дружеството се използват, следните компоненти на възнагражденията:

1. основно (постоянно) възнаграждение – то се определя на база ролята и позицията на индивидуалния служител, вкл. неговите отговорности и характер на работата, изпълнението на задачите, състоянието / условията на пазара на труда;
2. възнаграждение, базирано на постигнати резултати (променливо възнаграждение) – то мотивира и възнаграждава доброто представяне на служителите, които укрепват дългосрочните отношения с клиентите, генерират доход и добавят стойност към акционерния капитал;

Съветът на директорите решава за компонентите на възнагражденията за всяка година и определя оптимално съотношение между постоянното и променливо възнаграждение на служителите, като това съотношение се определя всяка година и зависи от:

1. стратегическия план за развитие;
2. застрахователната и инвестиционната политика;
3. бюджета за съответната година;
4. съотнасянето на служителите, в съответните длъжностни категории.

Целта на **основното** възнаграждение е да възнагради служителите за техния труд, умения и компетенции, необходими за постигане на очакваните резултати, както и техният индивидуален принос към развитието на Дружеството.

В Дружеството основното възнаграждение е двукомпонентно и включва основното месечно възнаграждение на всички категории служители и допълнителни плащания към основното възнаграждение, свързани с трудовото законодателство.

Променливо е възнаграждението, базирано на изпълнението на определени цели и задачи, за постигане и възнаграждаване на средносрочни резултати, отразяващи нивото и времевия хоризонт на поетите рискове. Това включва, постигането и съответната оценка на финансови и нефинансови резултати, на ниво Дружество – структура – индивидуален служител.

Променливото възнаграждение се отпуска по начин, мотивиращ благоразумно управление на риска и не насърчаващ прекомерното поемане на такъв. Това се осигурява чрез:

1. определяне на подходящо съотношение между постоянно и променливо възнаграждение;
2. основното (постоянното) възнаграждение, представлява минимум 70% от общото възнаграждение, за да осигури прилагането на гъвкава политика за променливото възнаграждение, включително възможност за неизплащането му;
3. размерът на променливото възнаграждение, отчита всички рискове, поети за постигане на отчетения резултат;
4. част от променливото възнаграждение, се разсрочва за период с минимална продължителност от три години, в зависимост от икономическия цикъл, приоритетите в дейността и произтичащите от тях рискове, както и от длъжността на съответния служител, при условията и по реда на Правилата на дружеството

Конкретните решения, относно съотношението между постоянно и променливо възнаграждение, както и продължителността на периода на разсрочване за съответните категории служители, се взимат всяка година от СД, като неразделна част от решението за изплащане или не, на променливи възнаграждения.

Гарантирано променливо възнаграждение, може да се предоставя по изключение и единствено на новопостъпили служители, само за първата година след назначаването им, с изричното одобрение на СД.

Променливото възнаграждение се предлага на служителите на трудови договори или на договори за управление, като се обвързва с резултатите от дейността, чрез комбинация от оценките за работата на служителите, на съответното структурно звено и на Дружеството, като цяло.

С цел правилно прилагане на съществуващите нормативни регулации, избягване поемането на несъобразен риск и прозрачност при определяне на индивидуалните задачи, се формира “Бонусен пул”. Бонусния пул представлява предварително определен /в началото на всяка календарна година/ лимит от средства, в процент от утвърдените общи средства за работна заплата, който да бъде използван за стимулиране на резултатите и коректното изпълнение на приключили проекти.

Структурата на променливото възнаграждение, на служителите представлява съвкупност от парично възнаграждение и равностойни непарични инструменти, като подлежи на разсрочване. Решение за това какви инструменти, различни от парични възнаграждения, да се използват се взема от Съвета на директорите.

Когато в рамките на една година се изплаща променливо възнаграждение в размер повече от една трета от брутно годишно възнаграждение, то променливото възнаграждение се разсрочва, както следва.

Изплащането на 40% от променливото възнаграждение, се разсрочва за период с минимална продължителност от три години, в зависимост от икономическия цикъл, естеството на дейността и произтичащите от нея рискове, както и от длъжността на съответния служител.

Предоставянето на разсрочено променливо възнаграждение, се извършва пропорционално или чрез постепенно нарастване, през периода на разсрочване.

- *информация за индивидуалните и колективните критерии за постигнатите резултати, на базата на които се определя правото на получаване на акции, опции и променливи компоненти на възнаграждението:*

Предоставянето на променливото възнаграждение, включително отложената му част, се извършва в зависимост от:

1. финансовото състояние на Дружеството и
2. резултатите от дейността на структурното звено и на приноса на съответния служител.

Ако е налице отрицателен или незадоволителен финансов резултат, променливите възнаграждения се ограничават, чрез намаляване на разсрочените възнаграждения или възстановяване на вече изплатени или придобити такива.

Променливото възнаграждение се разпределя на няколко нива:

1. на ниво Компания – Съвета на директорите, взема решение дали да се разпределят средства за изплащане на годишни бонуси. Решението зависи от това да се оцени/намери подходящ баланс, между разпределяне на печалбата между служителите и акционерите и необходимия капитал за генерирането на средствата. Тази оценка се базира на различни показатели, като финансовите формират повече от половината от стойността ѝ:

а/ финансови показатели: преизпълнение на заложения бюджет по отношение на печалбата, постигане на целевия минимум по отношение възвращаемост на капитала и възвращаемост на активите;

б/ рискови показатели: размерът на средствата за променливо възнаграждение, се прецизира с оглед видовете и нивата на риск, поети за постигане на финансовите резултати.

2. на ниво структурно звено – ако е взето решение, за разпределяне на средства на ниво Дружество, Изпълнителните директори взимат решение за преразпределянето му по структури. Предложението отразява:

- а/ приноса на всяко звено, към постигнатата печалба;

- б/ оценка на управлението на риска и спазването на правилата от това звено.
3. на ниво индивидуален служител – определянето на индивидуалните променливи възнаграждения, зависи от следните фактори:
- а/ изпълнение на заложените финансови и стратегически цели на Дружеството;
  - б/ изпълнение на заложените финансови и стратегически цели на структурата;
  - в/ индивидуалния принос за постигането на целите на структурата;
  - г/ индивидуалното представяне, вкл. съответствие с корпоративните ценности и постигнати бизнес цели;
  - д/ принос към изпълнението на изискванията за управление на риска и спазване на правилата на ниво Дружество – структура – служител. Изпълнението на тези изисквания, е предпоставка за това, дали да се изплаща променливо възнаграждение и в какъв размер. Не се изплаща такова при добро финансово представяне и доказан индивидуален принос, ако служителят, структурата и Дружеството като цяло, не изпълняват или изпълняват частично, изискванията за риск и спазването на правилата.

Дружеството не предлага опции за акции или акции и по принцип Дружеството не сключва допълнителни договорености за променливо възнаграждение, освен ако не се налагат от изключителни обстоятелства.

- *описание на основните характеристики на допълнителната пенсия или схемите за ранно пенсиониране на членовете на административния, управителния или надзорния орган и на други лица, изпълняващи ключови функции:*

Дружеството не предлага допълнителни пенсии или схеми за ранно пенсиониране.

- *информация за значителните сделки, извършени през отчетния период с акционери, с лица, които упражняват значително влияние върху предприятието, и с членове на административния, управителния или надзорния орган:*

През отчетния период няма съществени сделки с акционери или членове на Съвета на директорите.

Б.2 Изисквания за квалификация и надеждност

- *описание на специфичните изисквания по отношение на уменията, знанията и експертния опит, прилагани от предприятието към лицата, които действително ръководят предприятието или изпълняват други ключови функции:*

Изискванията за квалификация и надеждност към лицата с ръководни функции в Дружеството, условията, редът, критериите и документите за установяването на притежаваната от тях квалификация и надеждност са регламентирани в Политика на ЗД „ОЗОК ИНС“ АД за квалификация и надеждност на лицата с ръководни функции.

Лицата, за които се изисква издаване на одобрение от Комисията за финансов надзор (КФН/ Надзорния орган), или за които са разписани специални изисквания в нормативната уредба, за да бъдат избрани на определена длъжност, трябва да отговарят на изискванията на Кодекса за застраховане; да притежават надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността; да притежават квалификация и познания за ефективно изпълнение на задължения им, при участие в структури, които Дружеството е формирало във връзка с изискванията на Кодекса за застраховане за добро корпоративно управление.

Изборът на всички кандидати за всички дейности/длъжности се основава на тяхната способност да вършат работата и потенциала им за развитие. Решенията за подбор отразяват уменията,

знанията и опита и, когато е подходящо, квалификацията, посочени в длъжностните характеристики.

При оценка на квалификацията на кандидатите се отчита тяхната професионална и доказана квалификация, знания и съответен опит в застрахователния сектор, в други финансови сектори или в други отрасли, като се вземат предвид поверените им задължения и по целесъобразност техните застрахователни, финансови, счетоводни, актюерски и ръководни умения.

Политиките ни за управление на ефективността и за обучение и развитие гарантират, че лицата поддържат и продължават да развиват съответните умения, знания и опит, за да изпълняват своите роли на постоянна основа.

- *описание на процеса, прилаган от предприятието за оценка на квалификацията и надеждността на лицата, които действително ръководят предприятието или изпълняват други ключови функции:*

Процедурата за оценка на квалификацията и надеждността на лицата, които отговарят за ключови функции включва:

Когато кандидатите биват преценявани за заемане на конкретната позиция, Директорът на Дирекция Човешки ресурси, проверява професионалната квалификация, уменията и опита на новоназначаваните ръководители на ключови функции, съвместно с Изпълнителните директори.

Конкретните процедури за оценка на кандидатите се определят от видовете дейности (ключови, критични, важни или други), които са в компетенциите на съответните ръководни длъжности.

Текущо, след като са били избрани, лицата следва да представят всички относими документи удостоверяващи промените настъпили в тяхното образование и в професионалната им квалификация (в случаите, за които е приложимо), както и да уведомяват за всяко изменение на обстоятелства, което препятства упражняването на функциите, за които са избрани.

Съветът на директорите на Дружеството определя подходяща форма на наблюдение и оценка на ръководните служители, с цел незабавно предприемане на ответни мерки, при необходимост.

Процедура се инициира, при необходимост, от Изпълнителните директори на Дружеството и включва следните елементи:

а) оценка на характера на дейността, вкл. дали тя е критична/важна или не е за Дружеството;

б) преглед на текущите нормативни изисквания (външни и вътрешни) за тази дейност и при необходимост – предложение до Съвета на директорите за утвърждаване на промени в функционалната и длъжностната характеристика.

в) оценка на изпълняващите длъжността/ на кандидатите по реда на настоящата политика и относимите вътрешни правила.

Б.3 Система за управление на риска, включително собствена оценка на риска и платежоспособността

- *описание на системата за управление на риска на предприятието, включващо стратегиите, процесите и отчетните процедури, както и на начина, по който то успява ефективно и постоянно да установява, измерва, наблюдава, управлява и отчита рисковете, на индивидуално и на агрегирано равнище, на които е или може да бъде изложено предприятието:*

Управлението на риска в Дружеството се базира на подход, който балансира качество, диверсификация и съответствие между активите и пасивите. В обхвата на управляваните категории риск попадат: капиталов, застрахователен, операционен, кредитен, пазарен (в т.ч. валутен, лихвен, ценови). Дружеството измерва риска, за да насочи капитала към дейности с оптимален коефициент риск/възвръщаемост.

Управлението на риска в Дружеството представлява комплекс от методи и процедури, които Дружеството използва за идентифициране, измерване и контрол на рисковите си експозиции. СД на Дружеството е приел политики за управление на следните основни рискове:

- Подписвачески риск и риск, свързан с формирането на резерви;
- Операционен риск;
- Риск в областта на презастраховането и другите техники за намаляване на риска;
- Управление на активите и пасивите;
- Инвестиционен риск;
- Ликвиден риск;
- Риск във връзка със способността на отсрочените данъци да покриват загуби.

Рисковете се измерват според степента, в която влияят на КИП, както и чрез допълнителни техники и модели, подходящи и съответстващи на рисковия профил на дружеството. Рисковете, които не участват в изчислението на КИП се оценяват на база количествени и качествени методи и модели.

Дружеството използва методи за оценка и контрол на рисковете, свързани със застрахователната дейност, включващи различни анализи и тестове на чувствителността. В премиите се калкулира добавка за сигурност, с която да се избегнат последиците от неблагоприятното развитие на риска.

Дружеството поддържа приемливо ниво на експозиция към операционен риск и го поддържа чрез ограничаване и контрол, докато разходите за това не превишат ползите от ниската степен на риск (в последния случай Дружеството извършва съответните действия за непоемане/отхвърляне на риска). Дружеството няма склонност да поема експозиция към риск от измама, накърняване на репутацията и прекъсване на бизнес процесите.

Разработена и приета от СД е и Политика за действие при извънредни ситуации с цел осигуряване непрекъсваемост на бизнес процесите.

Дружеството внедрява, развива и подобрява управленска информационна система за операционния риск, за да осигури ефективно идентифициране, оценка, мониторинг, контрол и отчетност на операционния риск. Чрез системата се регистрира и съхранява информация за операционните събития и контролната система и се осигурява подходяща управленска информация. Управленската информация се групира по бизнес дейности и рискови категории.

По отношение на презастраховането, Дружеството определя нивото на прехвърляне на риска, целесъобразно спрямо определените лимити за поемане на риск и кои видове презастрахователни договори, са най-подходящи за това, предвид рисковия профил:

- Според прогноза и оценка на риска, на базата на анализ на резултатите през минали периоди и квота на щетимост, както и информация от официални статистически данни, при нужда се използват презастрахователни договори за покритие;
- При необходимост от презастраховане на големи съвкупности и прогнози за увеличение на щетимостта се търси факултативно презастраховане, а при нарастване на риска и пропорционално презастраховане.
- При подбора на контрагенти за намаляване на риска се използват следните принципи и процедури за оценяване и наблюдение на кредитоспособността и диверсификацията на презастрахователните контрагенти:

Оценката на нивото на кредитоспособността се определя въз основа на рейтинги и оценки.

Идентифицирането и оценката на различното естество на несъответствията между активи и пасиви изисква разглеждането на най-малко следните рискове:

- Валутен риск - рискът от промяна в стойността на инструментите в чуждестранна валута;
- Лихвен риск - вероятността от генериране на загуба и намаление на икономическата стойност на Дружеството в резултат от неблагоприятни движения на пазарните лихвени проценти.

Системата на Дружеството за измерване на лихвения риск:

- Оценява ефектите от промяна на лихвените проценти върху доходите и икономическата стойност на Дружеството;
- Осигурява точни и достоверни оценки на текущата стойност на експозицията на Дружеството към лихвен риск;
- Реализира принципно възприетите финансови концепции и техники за измерване на риска;
- Осигурена е с добре документираны допускания и параметри.
- За измерване на експозицията на Дружеството към лихвен риск се прилага модел на дисбаланса при преценка (repricing GAP model).

Резултатите от приложението на модела на дисбаланса при преценка се използват за извършване на анализ на дисбаланса. Анализът на дисбаланса осигурява най-общите индикатори за чувствителността на текущите доходи на Дружеството към измененията на лихвените проценти.

Дирекция „Управление на риска“ разработва механизъм за наблюдаване на общата и по отделни валути позиции на Дружеството, структура и изпълнение на отделните лимити, както и предлага конкретните методи за управление на валутния риск, които включват минимум следните основни елементи:

- Методи за управление на валутните рискове, включително изчисляване числова стойност на показатели за измерване на валутния риск;
- Предлага за одобрение от Съвета на директорите на Дружеството на лимити за ограничаване на валутния риск, в т.ч. максимален размер на нетната валутна позиция, както и позициите по отделни валути.

По отношение на инвестиционния риск Дружеството се стреми към постигането на подходящи нива на сигурност, качество, ликвидност, доходност и наличност по отношение на съвкупния портфейл от активи. За целта се използват следните основни процедури и методи:

- Дружеството прилага аналитични методи за разглеждане на рисковете, които му позволяват не само да измерва риска, но също така да изведе и оцени основните фактори, присъщи на инвестиционния риск;
- Финансовите операции, които пораждат риск подлежат на задължителна процедура по тяхното лимитиране. На всяко ниво за вземане на решения се приемат качествени (набор от прилагани инструменти за извършване на операции и сделки) и количествени ограничения/лимити за дейността;
- Дружеството формира резерв за покриване на загуби, което му позволява да покрие възникването на неочакван риск за сметка на собствените си средства;
- Всяка структурна единица в Дружеството има ясно очертани граници в отговорностите и отчетността, а в случаите, когато функциите се преплитат и в случаите на извършване на сделки с висок инвестиционен риск се използва механизъм за приемане на колективни решения;
- Във вътрешните документи е установен реда за оперативно преразглеждане на ограниченията в обемите, вида и условията, при които се извършват операциите и сделките и съответно преразпределянето на рисковете;

При управлението на инвестиционния риск Дружеството взема предвид средата на финансовите пазари, като отчита динамиката на основни финансови параметри, като лихвени проценти, променливост на цените и други и влиянието им върху стойността на инвестициите.

Като част от системата за управление на инвестиционния риск, Дружеството постига желаното ниво на сигурност, качество, ликвидност, доходност и наличност на портфейла чрез приемане на количествени лимити по отношение на активите и експозициите.

Дружеството управлява ликвидността си на разумна цена и при минимален риск. Дружеството осъществява централизирано управление на риска, което се осъществява от Съвета на директорите и Изпълнителните директори. За реализиране на целите, Дружеството поддържа непрекъснато

наблюдение и контрол по сметките си в търговските банки. Дружеството разработва писмени правила, които съдържат адекватни процедури при управлението на ликвидността. За управлението, контрола и отчетността на ликвидността Дружеството създава подходяща управленска информационна система.

При управлението на ликвидността в Дружеството се извършва постоянно наблюдение на ликвидните активи.

Принципът на „благоразумния инвеститор“

Утвърдена е организационно – управленска структура на Дружеството, която помага за изграждане на ефективна система на управление, която да осигурява стабилно и благоразумно управление на дейността в Дружеството. Ясно определени са ключовите функции, разпределението на функциите и правомощията между изпълнителните директори и другите ръководни длъжности, както и дейността на отделните организационни единици.

Спазването на „принципа на благоразумие“ се осигурява и чрез приетите от СД Политиката за възнагражденията на лицата, които работят за Дружеството и Политика, относно изискванията за квалификация и надеждност.

Доколкото Дружеството не разполага с допълнителен капацитет за проверка на пригодността на кредитни оценки от външни институции (както по отношение на външна информация, така и по отношение на човешки ресурси) е възприело, като част от инвестиционната си политика, практика на признаване на кредитна оценка само когато тя е присъдена от агенция за външна кредитна оценка (АВКО) или е одобрена от АВКО, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета.

- описание на начина, по който системата за управление на риска, включително функцията по управление на риска, се прилага и интегрира в организационната структура и процеса на вземане на решения на предприятието.

Функцията за управление на риска е интегрирана в цялостна дейност на дружеството и с отговорности и задължения на всички структурни звена. Управлявана е от Риск мениджър, който осигурява независим надзор и координация между другите звена в структурата, управляващи свързаните с тяхната дейност рискове.

Дирекция „Управление на риска“ представлява специализирано звено, свързано с организирането на дейността по управление на риска. Основната функция на дирекция за управление на риска е да осигури независим контрол и координация между другите звена в структурата, управляващи свързаните с тяхната дейност рискове

Риск мениджърът организира, управлява и контролира пряко подчинените му служители, за изпълнението на функциите на звеното, включващи:

- сътрудничество с екипите на другите дирекции в процеса на идентифициране на рисковете и следенето им;
- независимо наблюдение и контролиране на финансовия риск (вкл. ликвидния риск, рисковете свързани с инвестиционната дейност);
- измерване и контролиране на нефинансови рискове (вкл. операционен, стратегически, репутационен);
- подпомага развитието на цялостен подход към управлението на риска;
- въвежда система за управление на риска и съветва ръководството по отношение на управлението на риска;
- осъществява комуникация и взаимодействие с всички звена с оглед внедряване на политики и процедури за управление на риска и планирането и наблюдението на рисковия профил на Дружеството;
- разработва и изготвя управленска информация и лимити, като подпомага ръководството при определяне на приоритетите;

- разработва, организира и внедрява методологията за идентифициране и оценка на риска;
- разработва методология за оценка на активи (вкл. пазарна стойност на инвестициите, дялове в други дружества, други активи) и пасиви, различни от технически резерви;
- създава и поддържа база данни от операционни събития и загуби, която съхранява и съдържа информация за управление на операционния риск;
- създаване, въвеждане и документиране на политики за управление на риска, насочени към оценяване на риска и трансформиране на мерките по риска в капиталови нужди;
- създава, въвежда и документира процеса по идентифициране, оценяване, управление и докладване по всички значими рискове;
- участва при разработването на критериите, които да бъдат взети предвид при определяне на желанието за поемане на риск;
- участва и оказва методическа помощ на ръководителите на структурни звена по отношение създаване и актуализация на планове, процедури и правила за осигуряване непрекъсваемост на процесите и действия при аварийни ситуации;
- координира цялостната оперативна дейност по управление на риска;
- анализира предлаганите нови продукти и оценява отражението им върху спазването на нормативните ограничения и приетите вътрешни лимити;
- идентифицира и докладва очерталите се тенденции по отношение на риска;
- внедрява система за докладване, наблюдение и контрол на рисковете;
- наблюдава дейността по управление на риска за осигуряване спазването на установените стандарти и докладва на ръководството;
- организира и координира съвместно с всички структурни звена обучението по управление на риска;
- участва при разработване на нови продукти и услуги, като оценява възможните рискове;
- участва в изготвянето на собствената оценка на риска и платежоспособността (СОРП), в т.ч.:
  - o подпомага Съвета на директорите при проектирането, преглеждането и обновяването на процедурите по СОРП, в случаи на появата на нови рискове, значими промени в стратегията, бизнес плана и външната обстановка;
  - o координира изпълнението на процесите по СОРП;
  - o преценява вътрешните капиталови нужди в съответствие с методологията за СОРП;
  - o подготвя доклади, които да информират ръководството за резултатите по СОРП.
- *описание на процеса, осъществяван от предприятието в рамките на системата за управление на риска с цел спазване на поетото от него задължение за изготвяне на собствена оценка на риска и платежоспособността, включително и на начина, по който собствената оценка на риска и платежоспособността е интегрирана в организационната структура и процеса на вземане на решения на предприятието*

СОРП е неотменна част от дейността и управлението на дружеството. Част от процеса по СОРП включва:

- Изготвяне на финансови прогнози и бюджети, които отразяват перспективна оценка на капиталовите изисквания.
- Определянето на риск апетита на Дружеството, по отношение на рисковете, идентифицирани при СОРП и съответните капиталови изисквания.
- Редовни стрес тестове по сценарии, който отразява рисковете, идентифицирани в СОРП.
- Ключовите рискови индикатори, които отразяват рисковете, идентифицирани въз основа на СОРП се използват като система за ранно предупреждение за рискови събития. Те се отчитат на тримесечие за оценка на въздействието им върху платежоспособността на дружеството на регулаторна основа.

В резултат на направената СОРП Дружеството потвърждава, че очаква да е в съответствие непрекъснато с регулаторните капиталови изисквания. Оценката за бъдещото съответствие се

базира на направени в дружеството прогнози които показват, че собствените средства се очаква да надвишават капиталовите изисквания за платежоспособност през периода на бизнес планирането.

Дружеството също така оценява целесъобразността на изчислението на стандартната формула. То потвърждава, че собственият му рисков профил и специфичните за предприятието параметри не се отклонява съществено от предположенията, залегнали в основата на изчислението на стандартната формула.

СОРП се основава на и се управлява от Политиката за СОРП на Дружеството. Политиката на СОРП подлежи на годишен преглед от Съвета на директорите.

В разработването на СОРП вземат участие Изпълнителните директори на Дружеството, Риск - Мениджъра, директорите и експерти от отдел „Актюери“ и дирекция „Финансово-стопанска дейност“.

- *декларация, в която се посочва колко често собствената оценка на риска и платежоспособността се преразглежда и одобрява от административния, управителния или надзорния орган на предприятието:*

Прегледът на СОРП в частта му, касаеща изчисляването на капиталовата необходимост и евентуалните капиталови буфери, се извършва два пъти годишно, а цялостен доклад се изготвя веднъж годишно.

Значителни промени в рисковия профил на дружеството могат да задействат междинен доклад за СОРП, извън нормалния годишен цикъл.

- *декларация, в която се обяснява как предприятието е определило собствените си потребности по отношение на платежоспособността при отчитане на рисковия си профил и как си взаимодействат неговите дейности по управление на капитала и системата му за управление на риска:*

Няма съществени разлики между основните методи и основните допускания, използвани от Дружеството за оценката за целите на платежоспособността и онези, използвани за тяхната оценка във финансовите отчети.

За целите на прогнозната оценка на собствените рискове, се ползват Техническите спецификации на ЕИОРА за изчисляването на нормативно установените капиталови изисквания съгласно Платежоспособност II и за изчисляването на техническите резерви.

Подходът на Дружеството при изчисляване на капиталовата необходимост е базиран на изчерпателна оценка за рисковете, на които Дружеството е изложено, според степента на тяхната същественост и потенциалните загуби от тях. На базата на максимални загуби при реалистични допускания и сценарии се определя капиталовата необходимост по всеки един от съществените рискове. Когато потенциалния ефект не може да бъде оценен Дружеството използва регулаторното капиталово изискване за покриване на съответния риск. Ръководството на Дружеството счита, че поддържането на нива на платежоспособност, които са близки до регулаторния минимум покриват в достатъчна степен поеманите рискове.

При изработването на капиталовия план се разглеждат различни сценарии и капиталовите нужди се определят не само въз основа на текущите бизнес условия, но се предвиждат и източниците на допълнителен капитал, редуциране на риска чрез презастраховане и други смекчаващи мерки, при възможна рязка промяна в условията и възникване на икономически кризи. Към момента качеството на капитала на дружеството е високо и устойчиво, предвид че дружеството разполага

само с капитал от първи ред и няма зависимост от капиталови инструменти от по-нисък ред, както и няма в обзрима перспектива нужда от такива инструменти.

Б.4 Система за вътрешен контрол

- *описание на системата за вътрешен контрол на предприятието:*

Функция за спазване на изискванията/вътрешен контрол е интегрирана в цялостна дейност на дружеството и с отговорности и задължения по прилагането ѝ във всички структурни звена, управлявана от специализирано звено, осигуряващо независим надзор и координация между другите звена в структурата, управляващи свързаните с тяхната дейност контролни действия.

Системата за вътрешен контрол на Дружеството включва политики и процедури за вътрешен контрол, за постигане на целите и гарантира ефективност при осъществяването на застрахователната дейност, включително придържане към управленската политика, защита на активите, установяване и предотвратяване на измами и грешки, пълнота и правилност на счетоводната документация, както и навременно изготвяне на надеждна финансова информация.

Оперативният контрол е елемент на вътрешния контрол и представлява цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на Дружеството, съобразно функциите на отделните ръководни длъжности, разписани в „Управленска и организационна структура на ЗД „ОЗОК ИНС“ АД, вътрешни политики, правила и процедури, регламентиращи дейността. В процеса на оперативния контрол са включени органите на управление, лицата на ръководни длъжности и всички други лица, които работят по договор за дружеството.

Вътрешният контрол се упражнява като превантивен, текущ, последващ, направляващ и смекчаващ контрол на финансовите и оперативните дейности на дружеството, с оглед:

- създаване на условия за предотвратяване възникването на нарушения и отстраняването на последиците от възникналите,
- своевременно и точно изпълнение на решенията на органите на управление и
- предприемане на мерките за недопускане на актове на нелоялност от страна на служители, агенти, сътрудници и консултанти на дружеството.

Изпълнителните директори и ръководителите на отделните структурни звена (в рамките на конкретните компетенции на съответното звено) следят за спазване на договорната дисциплина, като установяват:

- срочното и точно изпълнение на поетите задължения, както и съблюдаване на интереса на дружеството по сключените застраховки, по договорите с презастрахователи, застрахователни посредници и други контрагенти;
- наличието на предпоставки за срочното и пълно отчитане на застрахователните брокери и агенти;
- съответствието на осъществяваните сделки и операции с решенията на органите за управление на дружеството и с действащата нормативна уредба.

Изпълнителните директори и ръководителите на отделните структурни звена (в рамките на конкретните компетенции на съответното звено) следят за спазване на организационната и технологичната дисциплина, като:

- установяват спазването на утвърдените организационни планове, разпределението на правомощията, отговорностите и задълженията при сключване на сделки и регистрирането на операции, тяхното оперативно отчитане и счетоводно отразяване,
- анализират рационалното формулиране на вътрешните правила и процедури, тяхната актуалност и нормативно съответствие с действащата нормативна уредба;
- установяват координация в дейността на отделните структурни звена, изпълнението на актовете, решенията, заповедите и разпореденията на компетентните органи и ръководители на дружеството, както и ефективността на съществуващите механизми за обратна връзка.

Изпълнителните директори и ръководителите на отделните структурни звена (в рамките на конкретните компетенции на съответното звено) следят управлението на персонала, трудовата дисциплина и отчетността, като установяват:

- прилаганите методи за управление на персонала, с оглед недопускане и отстраняване на случаи на превишаване на правомощия, както и предотвратяване на неправомерни действия
- ефективност на процеса по набиране на кадри, тяхното обучение и квалификация, както и системата за оценка и поощряване труда на служителите, сътрудниците и консултантите на дружеството;
- поддържането на адекватна система за оперативна и счетоводна отчетност на сделките и операциите.
- наличието и правилното водене на изискваните книги, ведомости, регистри и други счетоводни документи, както и тяхната сигурност.

- *описание на начина, по който се изпълнява функцията, следяща за спазване на изискванията:* Функция за спазване на изискванията/вътрешен контрол е интегрирана в цялостна дейност на дружеството, с отговорности и задължения по прилагането ѝ във всички структурни звена, детайлно разписани във функционалните и длъжностните им характеристики, вътрешните правила, процедури и политики.

Изпълнителните директори и ръководителите на отделните структурни звена (в рамките на конкретните компетенции на съответното звено) следят за законосъобразността на:

- спазването на условията, установени с разрешението за извършване на застрахователна дейност;
- спазването на доброволното начало при застраховането;
- правните и фактическите действия, извършвани от името на застрахователя;
- провежданата кадрова политика на дружеството.

В системата на оперативния контрол, **Мениджърът по съответствие:**

1. съветва ръководните органи, относно спазването на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството;
2. оценява възможния ефект от промени на правното статукво върху дейността на Дружеството;
3. идентифицира и оценява риска, произтичащ от неизпълнението на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството;
4. следи за всички промени в европейското/местното законодателство и информира останалите структурни звена, които са засегнати от тези промени.
5. информира незабавно Съвета на директорите за установените от него нарушения в дейността на Дружеството.
6. изготвя годишен отчет за дейността на функцията и го представя пред Съвета на директорите и пред Общото събрание на акционерите.
7. оценява адекватността на приетите от Дружеството мерки за предотвратяване на нарушаването на изискванията.
8. информира незабавно Заместник-председателя на КФН в случаите, когато в резултат на извършена проверка са констатирани нарушения и слабости в организацията на дейността и управлението на Дружеството и за които смята, че от Съвета на директорите не са предприети достатъчни мерки за тяхното отстраняване в срок повече от 3 месеца от датата на уведомяване на компетентния орган или когато нарушенията и слабостите не са отстранени в продължение на повече от 12 месеца от датата на уведомяване на компетентния орган.

Б.5 Функция за вътрешен одит

- описание на начина, по който се изпълнява функцията за вътрешен одит на предприятието:

Функция за вътрешен одит е обособена в самостоятелно структурно звено.

Мисията на вътрешния одит е независимо да изследва и оценява функционирането ефективността и ефикасността на системата за вътрешен контрол на Дружеството и всички други елементи на управление. Дейностите по вътрешен одит са проектирани да предоставят съвети за управление за подобряване на средата за вътрешен контрол, мониторинг на изпълнението на стратегически инициативи за контрол и ръководства за дейността.

Специализираният вътрешен одит в Дружеството е отговорност на вътрешните одитори от Специализираната служба. Службата е структурно подразделение на Централно управление на Дружеството. Службата подпомага органите на управление на Дружеството при вземане на решения във връзка с дейността и следи за тяхното изпълнение.

Основните функции на Службата са:

- Превантивна функция – даване на становища и препоръки за разработване, прецизиране или коригиране на проекти на вътрешно нормативни документи, както и на други документи, свързани с осъществяване на дейността, с цел недопускане приемане на текстове, които са незаконосъобразни или противоречащи на интересите на дружеството.

- Сигнална функция - информиране на ръководните органи на дружеството за наличие и/или възможност за извършване на незаконосъобразни действия или изготвяне на документи с невярна или с непълна информация; информиране на Общото събрание на акционерите за наличие на незаконосъобразни действия в случаите, когато органи на дружеството, в т.ч. и Съвета на директорите, са сигнализиран за тях, но не реагират своевременно за отстраняване на констатирани слабости, пропуски или грешки; информиране на КФН или друг държавен орган, когато това е предвидено със закон.

- Контролна функция - Осъществяване на текущ контрол за законосъобразност и своевременност на дейността на органите и служителите на дружеството и даване на необходими за целта препоръки.

При извършване на своята дейност Службата проверява и оценява дейността на дружеството, по отношение на:

- спазването на приложимите закони, подзаконовни нормативни актове и административни актове при извършване на дейността;

- съответствието и пълнотата на вътрешните правила и процедури спрямо изискванията на нормативните актове в областта на застраховането;

- спазването на вътрешните актове на Дружеството, вкл. вътрешните правила и процедури;

- за наличие на правомощия на съответните длъжностни лица да извършват правни и фактически действия от името на застрахователя

- осъществяването и ефикасността на процедурите за вътрешен контрол;

- системата за отчетност и информационната система;

- точността, пълнотата и навременността на изготвяните счетоводни и други документи и отчети;

- системите за управление и методите за оценка на риска;

- защитата на активите от безстопанственост и злоупотреби;

- адекватността и спазването на вътрешните правила и процедури за сключване на застрахователни и презастрахователни договори, за приемане и разглеждане на претенции и за определяне на плащанията по тях;

- за неправомерни действия засягащи интересите на застрахованите лица и на потребителите на застрахователни услуги,

- извършването и отчитането на всички прехвърлени дейности, както и дейността и отчетността на застрахователните и презастрахователните посредници;

- изпълнението на дейностите и процесите и постигането на целите.

- Информация за основните процедури:

Основните процедури на вътрешния одит са съвкупност от дейности по планирането, реализацията и приключването на конкретната проверка и се изразяват в следното:

- селекция на обектите;
- конкретизиране на дейностите;
- фактически контролни действия;
- документиране на извършената проверка;
- контрол по изпълнение на решенията, взети от СД на база на препоръките по конкретен Одитен доклад.

Ръководителят на Службата прилага и поддържа план за одит, в който се определя одитната дейност, която ще бъде предприета през следващите години, като се вземат предвид всички дейности и цялостната система на управление в Дружеството. Планирането на ангажиментите на вътрешния одит се извършва въз основа оценка на риска, която се прави веднъж годишно. Всички обекти на вътрешен одит следва да бъдат обхванати в рамките на един период с продължителност от не повече от три години, като за целта се изготвя Общ тригодишен план за одит. Честотата на одитните дейности върху отделни обекти и системи за контрол се определя според значимостта им и риска за Дружеството. Общият план за одит и годишният план с конкретните одитни ангажименти и оценката на необходимите ресурси, както и допълнително възникнали съществени промени в тях се изготвят от ръководителя на службата за вътрешен контрол и се одобряват от Съвета на директорите. За всеки одитен ангажимент се изготвя одитен план, който съдържа обхват, цели, времетраене и разпределение на ресурсите за изпълнение на ангажимента. При необходимост, по преценка на ръководителя на службата или на Ръководството на Дружеството се осъществяват и извънпланови одити.

- *описание на начина, по който функцията за вътрешен одит на предприятието запазва своята независимост и обективност от дейностите, които тя проверява.*

Специализираната Служба управлява функциите по вътрешен одит, с цел осигуряване на независим надзор и координация между другите звена в структурата, управляващи свързаните с тяхната дейност контролни действия, по реда изричната вътрешнонормативна уредба на „Правилата за организацията и дейността на Службата за вътрешен одит“.

Ръководителят и служителите на специализираната служба и другите служители, изпълняващи контролни функции, разполагат с подходящи правомощия и са независими от структурните звена, върху които упражняват контрол; получават възнагражденията си съобразно степента на постигане на целите, свързани с тези функции, независимо от резултатите на контролираните структурни звена. Дейността на Службата е регламентирана по начин, по който никой от служителите да не бъде поставен в позиция, от която може да възникне конфликт на интереси между техните/неговите отговорности и всякакви други отговорности, които имат.

Службата има достъп до информация и разполага с ресурс, за да изпълняват своите отговорности. Специализираният вътрешен одит в Дружеството е отговорност на вътрешните одитори от Специализираната служба, които нямат други оперативни дейности.

Службата е структурно подразделение на Централно управление на Дружеството. Службата подпомага органите на управление на Дружеството при вземане на решения във връзка с дейността и следи за тяхното изпълнение.

Сътрудничеството и взаимодействието между функцията и бизнес звената цели да спомага да се идентифицират и управляват рисковете още при тяхната първа поява.

Б.6 Актюерска функция

Актюерска функция в Дружеството е обособена в самостоятелно структурно звено, което:

- координира изчисляването на техническите резерви и отговаря за образуването на достатъчни по размер технически резерви, за правилното изчисляване на границата на платежоспособност;
- изчислява техническите резерви, когато това не може да бъде направено полица по полица от оперативните звена и е необходимо прилагането на статистически техники – Резерв за възникнали, но непредявени искове, Резерв за неизтекли рискове;
- изразява становища относно общата подписваческа политика, като отговаря за разработване на достатъчни по размер премии, в това число за селекцията на застраховани лица според техния рисков профил;
- гарантира пригодността на използваните методологии и базови модели, както и на допусканията, направени при изчисляване на техническите резерви;
- оценява достатъчността и качеството на данните, използвани при изчисляване на техническите резерви;
- сравнява най-добрите прогнозни оценки спрямо практическите резултати;
- информира Съвета на директорите, относно надеждността и адекватността на изчисляването на техническите резерви;
- отговаря за изчисляването на техническите резерви посредством приближения и индивидуални подходи за отделни случаи, когато не са налице достатъчно подходящи данни за прилагане на надеждни актюерски методи;
- оценява съответствието на вътрешните и външни данни, използвани при изчисляването на техническите резерви, със стандартите за качество на данните, посочени в Директивата Платежоспособност II.
- когато е уместно, дава препоръки относно вътрешните процедури за подобряване на качеството на данните, така че да се гарантира, че Дружеството е в състояние да спазва съответното изискване на Платежоспособност II, когато то бъде приложено.
- изразява становище относно адекватността на презастрахователните договори;
- в процеса на оценката на собствените рискове отговорният актюер:
  - съдейства за определянето на това, дали Дружеството ще спазва непрекъснато изискванията за изчисляване на техническите резерви;
  - идентифицира потенциалните рискове, произтичащи от несигурностите, свързани с това изчисление.

Във връзка с дейността си, Отговорният актюер:

- изготвя и заверява справките на Дружеството във връзка с актюерската дейност;
- изготвя и представя в КФН годишен актюерски доклад - до 31 март на годината, следваща годината, за която се отнася докладът;
- докладва писмено до съвета на директорите поне веднъж годишно /като част от Годишния актюерски доклад до КФН/, като докладването следва да документира всички съществени задачи, които са били предприети от актюерската функция, резултатите от тях, като ясно определя всички недостатъци и дава препоръки за това как тези недостатъци могат да бъдат отстранени;
- прави предложения пред ръководството, по въпроси свързани с персонала на отдела, с оглед повишаване на професионалното му ниво и мотивация;
- анализира и отчита, периодично резултатите от дейността, и при необходимост прави предложения за промени;
- информира ръководството, за констатирани отклонения от нормативните документи и настъпили изменения във вътрешната и външна среда, в която се осъществява дейността на отдела;
- осъществява контрол за спазване изискванията на нормативните и вътрешно-нормативните актове, регламентиращи и отнасящи се до изпълнение функциите на отдела;
- предлага проекти и актуализации на вътрешно-нормативни документи, свързани с дейността на отдела;
- организира, управлява и контролира пряко подчинените му служители, за изпълнението на функциите на отдела, включващи изготвяне, предлагане за одобрение, прилагане и документирание на:

- процедури за оценка на резервите съгласно Платежоспособност II на базата най-добра прогнозна оценка;
- методология за допустима граница на риска;
- методология за тестване със задна дата на най-добрата прогнозна оценка, за изчисляване на техническите резерви, за да изследва историческата адекватност на прогнозата;
- процедури за изчисляване на общозастрахователните подписвачески рискове, свързани с премии и резерви;
- процедури за изчисляване на общозастрахователния риск от прекратяване;
- процедури за изчисляване на общозастрахователния катастрофичен риск;
- извършване на необходимите количествени анализи, в рамките на СОРП;
- анализиране на разходите и разпределянето им към определени продукти/бизнес сегменти и извършване на проекция на бъдещите разходи на база анализа;
- събиране на данни от съществуващи външни източници (от регулаторния орган, от обществени източници на статистически данни и от пазара) в случаите, в които собствените данни са недостатъчни (например нови продукти, големи щети);
- участие в разработването на продукти, основно чрез количествени анализи и тарифиране;
- преценка на достатъчността на тарифите и събраните премии за покриване на загубите и всички разходи.

Честотата на оценката на техническите резерви е тримесечна за всички резерви и всички класове на бизнеса.

Следните задължения попадат в приложното поле на актюерската функция:

- Анализ на всякакви източници на отклонение от нормативните изисквания и изпълнение на всякакви необходими промени, за да се гарантира, че изчисляването на резервите е извършено в съответствие с тези изисквания.
- Утвърждаване на методологиите, използвани за оценка на достатъчността на техническите резерви, включително и обратно тестване спрямо минал опит.

Б.7 Възлагане на дейности на външни изпълнители

Прехвърлянето на дейност, по смисъла на Политиката на Дружеството за изнасяне на дейности, представлява трайно възлагане на отделни дейности, включени в обхвата на дейността по застраховане на Дружеството, за извършване от трети лица, които не са застрахователи и чиято дейност по занятие включва дейности, които са част от дейността по Застраховане на Дружеството, по смисъла на Кодекса за застраховането.

Съгласно политиката, не се допуска прехвърляне на дейности в следните случаи:

1. дейността представлява ключова функция;
2. дейността е категоризирана като важна или критична по реда на Политиката и с прехвърлянето ѝ има риск да възникне някое от следните обстоятелства:
  - съществено да се намали качеството на системата на управление на Дружеството;
  - необосновано да се увеличи операционния риск;
  - да се възпрепятства извършването на застрахователния надзор;
  - да се застрашат интересите на потребителите.

Изнасянето на дейност от Дружеството към външен изпълнител не трябва да нарушава:

1. нормалното извършване на дейността на Дружеството или предоставяните от него финансови услуги;
2. способността на ръководните лица да управляват и контролират дейността на Дружеството, включително тези, обект на лиценз;

3. осъществяването на адекватен контрол спрямо съответния процес от страна на органите за вътрешно управление и звената с контролни функции;
4. ефективността на надзорната дейност върху Дружеството.

В изпълнение на политиката си, Дружеството няма възложени ключови, критични или важни дейности на външни изпълнители.

Б.8 Друга информация

Няма друга съществена информация, относно системата на управление на дружеството, която да следва да се посочи.

Оценка на адекватността на системата на управление на застрахователното предприятие спрямо естеството, мащаба и сложността на рисковете, свързани с дейността му:

Създадената система на управление, включваща системи, организационна структура, управление на риска и вътрешен контрол е ефективна и осигурява стабилно и разумно управление на рисковете, с които се сблъсква Дружеството.

Създадената система е адекватна за подкрепа на стратегическите цели и дейността на Дружеството и да гарантира на Съвета на директорите, че е в състояние да взема информирани бизнес решения, с пълна оценка на въздействието върху рискови експозиции, както и дали те са в рамките на риск апетита.

Преглед на корпоративното управление и ефективността на дейността се извършват редовно, като се вземат предвид изискванията на Платежоспособност II и приложими законови изисквания, както и препоръките от мениджърите.

В. Рисков профил

Дружеството оперира бизнес модел с нисък риск, който се поддържа от стабилна рамка за управление на риска, която гарантира, че рисковете са добре разбрани и контролирани.

Преглед на основните рискове, свързани с бизнеса, включително кратко описание на начина, по който се управлява всеки се осигурява по-долу.

В.1 Подписвачески риск

Основната цел в управлението на подписваческия риск и риска, свързан с формирането на резерви е поддържането на поеманите от Дружеството рискове на ниво, което е в съответствие със стратегическите цели на Дружеството, като основна задача в управлението на подписваческия риск и риска, свързан с формирането на резерви е осигуряването на максимална сигурност на активите при минимизиране на възможните загуби.

Основният риск пред който е изправено дружеството по застрахователните договори е рискът, че реалните претенции може да се различават от очакванията. Това се повлиява от честота и стойността на претенциите. Целта на дружеството е да гарантира, че за покриване на тези задължения са на разположение достатъчно резерви.

В обхвата на управляваните застрахователни рискове попадат:

- Концентрация на застрахователен риск по видове бизнес;
- Географски и секторни концентрации на застрахователен риск;
- Риск за развитието на щетите.

За осигуряване адекватността на премийния приход за покриване на очакваните претенции и разходи се предвиждат следните мерки по отношение на рисковете, на които е изложено Дружеството, а именно:

- Калкулиране на адекватни застрахователни премии,
- Заделяне на достатъчно резерви, въз основа на прилагането на подходящи методи за тяхното определяне;
- Провеждане на превантивни мероприятия;
- Диверсификация на риска;
- Наличие на подписваческа процедура и спазване на подписваческа дисциплина;
- Мониторинг на извършваните разходи за основна дейност.

Дружеството управлява подписваческите рискове, които поема чрез ограничения на застрахователните лимити, подобряване на процедурите за сключване на договорите и мониторинг на възникващите искове.

Мерки за прогнозиране, избягване и преодоляване на неблагоприятно развитие на застрахователния риск се залагат във Вътрешните правила и процедури на Дружеството за сключване на застрахователни договори, както и в Общите условия за предлаганите застраховки. В подписваческите правила на дружеството се предвиждат редица превантивни мерки, в т.ч.:

- По отношение на кандидатите за застраховане;
- По отношение на обектите за застраховане;
- По отношение на покритите рискове.

Преди сключване на застраховката следва да бъде събрана информация за кандидата за застраховане, като се изисква да отговори добросъвестно, изчерпателно и точно на писмените въпроси, поставени в Предложение за застраховане.

При отклонения от въведените ограничения Дружеството може да завиши премията, да намали застрахователната сума, да ограничи рисковете или да откаже сключване на застраховката.

Дружеството изчислява стойността на техническите резерви като сума на най-добрата прогнозна оценка и добавка за риск както следва:

- Най-добрата прогнозна оценка съответства на вероятно претеглената средна стойност на бъдещите парични потоци, като се вземе предвид стойността на парите във времето (очаквана настояща стойност на бъдещи парични потоци) при прилагане на съответната сročна структура на безрисковия лихвен процент;
- Добавката за риск е такава, че да гарантира равностойността на техническите резерви на сумата, която се очаква да е необходима на Дружеството за поемане и посрещане на застрахователните и презастрахователните задължения.

Дружеството идентифицира рисковете, произтичащи от застрахователните му задължения.

По основните видове застраховки се сключват презастрахователни договори, които да ограничат отговорността на Дружеството при настъпване на щети.

Дружеството презастрахова част от рисковете, които застрахова, за да контролира своите експозиции към загуби и да защити капиталовите си ресурси. Дружеството купува комбинация от пропорционални и непропорционални презастрахователни договори за намаляване на нетната експозиция на дружеството.

Дружеството следи финансовото състояние на презастрахователите "на текуща база" и преразглежда неговите презастрахователни договори на годишна база. Дружеството използва договори за презастраховане с несвързани презастрахователи за да контролира експозицията си към загуби, произтичащи от един източник и за натрупване на нетни загуби, произтичащи от едно събитие.

В процеса по разработване на нов застрахователен продукт и изчисляване на премията дружеството взема предвид ограниченията, свързани с инвестициите като изчислява максималната доходност по възможните инвестиции без да нарушава лимитите, заложиени в Политиката на Дружеството за управление на инвестиционния риск и съобразява параметрите на новия продукт, така че да осигури необходимата доходност при оптимални нива на риска.

В процеса по разработване на нов застрахователен продукт и изчисляване на премията Дружеството отчита презастраховането и други техники за намаляване на риска, като включва по адекватен начин необходимите и/или възможни разходи в ценовите предложения по новия продукт.

Като част от системата за управление на подписваческия риск Дружеството постига желаното оптимално ниво на риска чрез приемане на количествени лимити по отношение на продажбите на продукти, както по отношение на различните видове, така и на географски принцип.

Дружеството не използва схеми със специална цел за алтернативно прехвърляне на застрахователен риск.

В.2 Пазарен риск

Пазарен риск е риск от загуби, възникващи от движенията в пазарните цени на дълговите (лихвените) и капиталовите инструменти и на валутните и стокните инструменти. Най-общо пазарният риск може да се раздели на:

- **Лихвен риск**

Лихвеният риск е риск от загуби, породени от несигурност относно бъдещите равнища на лихвените проценти. За оценка на нивата на лихвения риск се изготвят стрес-тестове, които включват промяната на стойността на финансовите инструменти при прилагане на различни сценарии, както и лихвен GAP анализ.

- **Ценови риск** - ценовият риск е риск от загуби, възникващи от движенията в пазарните цени на финансовите инструменти, в т.ч.:

- Риск свързан с акции: риск от неблагоприятни промени в пазарната стойност на активите или пасивите поради промени в стойността на капиталовите инструменти, което може да доведе до финансови загуби.

- Имуществен риск: риск от неблагоприятни промени в пазарната стойност на активите или пасивите поради промени в пазарната стойност на имуществото.

- Риск свързан с лихвен спред: риск от неблагоприятни промени в пазарната стойност на активите или пасивите поради промени в пазарната стойност на дългови финансови инструменти вследствие колебания в техния кредитен спред. Пазарната стойност на един актив може да се понижи по две причини: или поради намаляване на пазарната оценка за кредитоспособността на даден кредитополучател, което обикновено е придружено от понижаване на кредитния рейтинг, или поради системно намаляване на стойността на кредитните активи на целия пазар.

- **Валутен риск**

Валутният риск е риск от загуби, възникващи от непредвидени движения във валутните курсове. Политиката на Дружеството е да минимизира откритата валутна позиция във всички чуждестранни валути (с изключение на позицията в евро, която при спазване на Закона за БНБ не носи валутен риск).

- **Концентрационен риск** - риск от поемането на значителни финансови загуби поради малък брой контрагенти в портфейла, което увеличава вероятността едно негативно събитие при контрагент да доведе до големи загуби.

За оценка на пазарния риск дружеството използва Стандартната формула.

Стратегията на Дружеството по отношение поемането на пазарни рискове най-общо се изразява в тяхното минимизиране. По този начин от една страна се освобождава допълнителен капитал за покриване на поеманите рискове, а от друга се облекчава управлението на риска. Като цяло Дружеството не поема съществени пазарни рискове, но има създадена система за тяхното управление и готовност да измерва ефекта от тях.

В.3 Кредитен риск

Дружеството е изложено на риск от неизпълнение от страна на контрагента, възникнал вследствие на предоставени средства на банки, вземания от презастрахователи, клиенти, търговска и инвестиционна дейност. Рискът от неизпълнение от страна на контрагента е рискът от загуби в случай, че контрагентът не е в състояние да погаси изцяло и в срок своите задължения.

Инвестиционната стратегия цели да сведе до минимум риска за кредитно неизпълнение, което се постига по различни начини, като например инвестиране в класове активи с нисък риск, като например гарантирани от държавата облигации.

Дружеството използва презастраховане, за да управляват ефективно застрахователния си риск, поради което е изложено на риска от неизпълнение от страна на тези контрагенти. За да е по-ниска рисковата експозиция, дружеството диверсифицира тези контрагенти, а също така ги подбира, съобразно техния кредитен рейтинг, като се сключват договори с контрагенти с А или по-висок кредитен рейтинг.

В.4 Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът от загуби във връзка със способността на Дружеството да изпълнява задълженията си при настъпване на падежа им, управлението на неочаквани намаления в източниците на финансиране, както и реализация на собствени активи при подходяща цена и в приемливи срокове.

Системата за управление на ликвидността в Дружеството се основава на следните принципи:

- Централизиран контрол върху ликвидността на Дружеството, упражняван от изпълнителните директори;
- Постоянно наблюдение и оценка на бъдещите парични потоци и на достатъчността на ликвидните активи на Дружеството;
- Диверсификация на застрахователните продукти и клиенти;
- Планиране на действия при извънредни ситуации.

Системата за управление на ликвидността включва:

- Политика за управление на ликвидния риск;
- Правила за управление на ликвидността;
- Ефективна система за информация на ръководството;
- Периодично провеждане на стрес-тестове, сценарийни анализи и оценка на ликвидността при неблагоприятни обстоятелства - поне веднъж годишно;
- Методика на формиране и управление на ликвидни буфери.

Ликвидните буфери на Дружеството са условно разделени на три компонента според относителната ликвидност на съставлящите ги активи и според фазата за тяхното активиране.

- 1^{-ви} - включва паричните средства по разплащателни сметки и депозити в търговски банки. Активирането и предназначението на първия буфер е за покриване на нуждите от ликвидност в най-кратката и интензивна фаза на шока.
- 2^{-ри} - държавни ценни книжа и висококачествени дългови и капиталови инструменти: втория компонент на ликвидния буфер е предвиден за нуждите на по-продължително шоково въздействие, като според естеството на шоковото въздействие се използва:
  - за сключване на репо-сделки;
  - обезпечение по кратко и средносрочно кредитиране;
  - директна продажба.
- 3^{-ти} - определен на база подбор от застрахователни договори. Активирането на 3-тия компонент на буфера става при продължително шоково въздействие и/или нужда от реструктуриране на застрахователни активи.

Дружеството не разчита на привлечени средства за осигуряване на ликвидност. Обичайно се поддържа висока ликвидност, което се дължи, както на естеството на дейността му и на структурирането на активите, така и на ограничените и променливи възможности, които предлагат пазарите.

В.5 Операционен риск

Дружеството възприема следната дефиниция за операционен риск: риск от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития, включително правен риск. При възникване на инцидент от такъв характер той се класифицира като операционно събитие. Операционното събитие е такова, което може да доведе до отрицателен икономически резултат или до допълнителни разходи и до отклонение на реализираните от очакваните резултати от дейността. Според последиците от операционните събития те се делят на операционни събития-загуба, когато последицата е реализирана парична загуба и операционни събития- потенциална загуба. Правилата, които регламентират както информацията, която се подава от структурните звена, така и въвеждането на операционните събития в базата данни са описани в Политика за управление на операционния риск.

Разработена е Политика за действие при извънредни ситуации. Тя има за цел осигуряване непрекъснатост на бизнес процесите.

Управлението на операционния риск в Дружеството се осъществява чрез 2 основни функции – оперативното управление и независим контрол.

Дружеството е възприело модел за управление на операционния риск с 3 нива на защита.

Първо ниво на защита

Първото ниво на защита - постоянен контрол, внедрен в оперативните процеси, с цел оценяване и ограничаване на вътрешно присъщия риск. Контролните дейности са автоматизирани или ръчни, организирани и извършвани така, че да се осигури приключване на транзакциите, пълнота, надеждност и точност на данните, подходящото разделение на правомощията и яснота на отговорностите. Бизнес звената в ЦУ, регионалните застрахователни представителства, ликвидационните центрове и звена с подкрепящи функции, носят отговорност за изпълнение на стандартите и политиките на Дружеството и за предприемане на ефективни действия за управлението на операционния риск.

Второ ниво на защита

Второто ниво на защита - текущ или периодичен контрол с цел наблюдение и корекция на контролите от първо ниво. Осъществява се от следните функции: Управление на риска, Съответствие, Правна и Актюерска и Съвета на директорите

Трето ниво на защита

Третото ниво на защита включва Службата за вътрешен одит (СВО). СВО е с независими от оперативното управление контролни функции, чрез които се постига увереност, че операционният риск е управляван подходящо и че политиките са утвърдени и са спазени.

Основно средство за намаляване на операционния риск в Дружеството е установената вътрешно контролна система. Тя е отговорност на всеки служител в Дружеството. Контролните действия са неразделна част от всекидневните дейности на Дружеството. Те се въвеждат, за да ограничат рисковете, които са идентифицирани в процеса на оценка на риска. Контролните действия съдържат два елемента: (1) въвеждане на контролни политики и процедури и (2) проверка за спазване на въведените контролни политики и процедури.

В.6 Други значителни рискове

а. Репутационен риск

Репутационният риск е част от стратегическия риск. Определението на Дружеството за репутационен риск е възможността от негативни публикации и изявления в средствата за масова информация, електронните медии и други касаещи институцията, верни или неверни, които да доведат до намаление на клиентската база, приходите или до завеждане на съдебни дела. Отражението на репутационния риск върху платежоспособността и финансовото състояние на Дружеството е главно по линия на риска от непредвидено рязко съкращаване на получените премии и промяна на ключови ликвидни съотношения.

б. Стратегически риск

Определението на Дружеството за стратегически риск е рискът от сериозни загуби при неочаквана, негативна промяна в капитала на Дружеството, в резултат на неблагоприятния ефект от неправилни решения на ръководството, свързани с пазарната среда, стратегията и нейното осъществяване. Той се разделя на:

- Стратегически риск, породен от външни фактори. Тези фактори са:
  - Фактори във финансовата система;
  - Фактори в националната икономика;
  - Политически фактори;
  - Фактори, свързани с конкурентната среда;
  - Потребителски предпочитания.
- Стратегически риск, породен от вътрешни фактори. тези фактори са:
  - Пазарен дял;
  - Репутация;
  - Търговска марка;
  - Стратегически фокус;
  - Инвеститорска значимост.

Дружеството е изложено на стратегически риск, като неговото отражение върху финансовото му състояние и платежоспособността има различни измерения. Една част от тях са свързани със стратегията и макроикономическата среда. Друга съществена част са свързани с факта, че Дружеството работи на силно регулиран пазар. Това води от една страна до засилен интерес към Дружеството, както и до публикуване на по-широк кръг информация за него, което при равни други условия увеличава стратегическия риск.

Една промяна в регулаторната, законовата или политическата обстановка може да има последствия за бизнес модел на компанията, операциите и финансите.

Въпреки, че въвеждането на режима Платежоспособност II вече е изпълнено, остава предмет на бъдещи изменения подобряване на неговата работа и по-доброто му хармонизиране в цяла Европа.

Неадекватен стратегически фокус, накърняване на репутацията и недостатъчен пазарен дял, както и въздействие на външни фактори могат да повлияят в негативна посока върху финансовите резултати на институцията. Стратегическият риск при определени обстоятелства може да се превърне в ликвиден риск, като и в други видове риск и така да окаже негативно въздействие върху финансовото състояние и платежоспособността на Дружеството.

Управлението на стратегическия риск се осъществява чрез комплекс от действия, насочени към ограничаване на потенциални негативни ефекти, породени от рисковите фактори, предприемане на адекватни действия и контроли. Следи се динамиката на макроикономическите показатели и периодично се преразглеждат стратегическите цели и тяхната адекватност спрямо средата. Въвеждат се различни контроли в процеса на управление и планиране, както и в другите процеси в Дружеството, които имат отношение към стратегическия риск.

В.7 Друга информация

Дружеството няма задбалансови позиции.

Дружеството не прехвърля риск към схеми със специална цел за алтернативно прехвърляне на застрахователен риск.

Няма значителни промени в мерките, използвани за оценка на рисковете през отчетния период.

Няма друга съществена информация относно рисковия профил на Дружеството.

Г. Оценка за целите на платежоспособността

Основният принцип залегнал в Платежоспособност II е, че всички балансови позиции трябва да бъдат измервани по справедлива стойност, като се има предвид действителните постъпления и плащания, които се очаква да бъдат реализирани и съответно платени и вече дължимите салда. Бъдещи вземания и задължения не се отчитат в балансовите позиции, а се отчитат като паричен поток при изчисляването на резерва (например вземания и задължения за бъдещи вноски по полици).

Г.1 Активи

В таблицата по – долу сме обобщили балансовите позиции и съответстващото им счетоводно третиране, което Дружеството прилага:

Балансови позиции (по Б III)	Обобщение на счетоводното третиране по отношение на отчитането според Платежоспособност II, прилагано от Дружеството
Нематериални активи	Оценяват се с нулева стойност, освен ако те могат да бъдат продадени поотделно и Дружеството може да докаже, че има котирана пазарна цена за същите или подобни активи.
Отсрочени данъчни активи	Подобно на МСФО, отсрочените данъчни активи трябва да бъдат изчислявани в случай на временни разлики между балансови стойности по Платежоспособност II и балансови стойности за данъчни цели. За активите, когато - икономическа стойност > данъчна основа, се признава отсрочен данъчен пасив. Съгласно изискванията на МСС 12 и на Платежоспособност II, признаването на отсрочени данъчни активи зависи от бъдещи облагаеми данъчни печалби. Отсрочените данъци не се дисконтират.
Задължения за пенсии	Принципи за пенсионни задължения: Приложени са изискванията на МСС 19. Изключение: Тези, за които се прилага МСФО 2 Плащания на базата на акции.
Недвижима собственост за собствено ползване	Прилага се метода за преоценка, съгласно МСС 16.
Машини и съоръжения	Прилага се метода за преоценка, съгласно МСС 16
Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)	Прилага се само модел на справедливата стойност.
Дялове в свързани дружества, включително участия	Оценяването следва да се извършва по котирана пазарна цена на активен пазар. Ако такава оценка не е възможна, тогава трябва да бъде използван метода на собствения капитал (признаване и оценяване на баланса на дъщерното дружество в съответствие с III).
Облигации – правителствени облигации и корпоративни облигации	МСС 39, оценяване по справедлива стойност

Презастрахователни вземания	Дружеството използва общите принципи на справедливата стойност като в баланса се представят само падежирани вземания и задължения, посочени нето.
Вземания от застраховани лица и посредници	Дружеството използва общите принципи на справедливата стойност. В баланса се представят само падежирани вземания и задължения, посочени нето.
Вземания от регрес	Дружеството използва общите принципи на справедливата стойност.
Пари и парични еквиваленти	Дружеството използва общите принципи на справедливата стойност.
Други активи/вземания (търговски, не застрахователни)	Дружеството използва общите принципи на справедливата стойност.

Процеси по прилагане на изискванията на П II по отношение на счетоводното отчитане:

Дружеството поддържа стабилен процес за компилиране на финансовите отчети по МСФО към режима на ПIII. След изготвяне на отчетите по МСФО се извършват корекции на балансовите позиции с различно счетоводно третиране съгласно МСФО и Рамката на Платежоспособност II на следните балансови позиции:

- Други нематериални активи – Нематериалните активи се оценяват с нулева стойност;
- Отсрочени данъци – отсрочен данъчен актив или пасив се признава и отчита допълнително за разликата между данъчната основа и балансовата стойност по ПIII. В баланса дружеството отчита нетирано отсрочените данъци.
- Дялове в свързани дружества, включително участия – използва се метода на собствения капитал като се приспадат и нематериалните активи, в съответствие с ПIII;
- Вземания от застраховани лица/ Задължения към застраховани лица – за целите на Платежоспособност II се представят нето по отделна статия, докато в МСФО отчета се посочват като „Други застрахователни пасиви“ само падежирани вземания по изтекли периоди;
- Презастрахователни вземания/задължения – за целите на МСФО и ПIII, представянето е различно – в МСФО баланса те се представят като част от статията Активи по презастрахователни договори, ведно с дела на Презастрахователя в Пасива за възникнали щети, с включена негова част от Корекцията за нефинансов риск и Пасива за остатъчно покритие.
- Статия „Парични средства и парични еквиваленти“ в П II балнса е посочена без обезценките, направени съгласно МСФО 9, за риск от фалит на контрагента.

Няма направени промени по отношение на използваните бази за признаване и оценка или за оценки по време на отчетния период по ПIII.

Обобщение на оценката на активите

В таблицата по-долу е дадена оценка на активите на Дружеството по МСФО и Платежоспособност II към 31.12.2024г.:

В ХИЛ.ЛВ.	Стойност по „Платежоспособност II“	Стойност по МФСО
Активи		
Нематериални активи	0	70
Отсрочени данъчни активи	0	7
Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване	838	838
Инвестиции (различни от активи, държани за обвързаните с индекс и с дялове в инвестиционен фонд договори)	2 212	2 212
Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)	1 642	1 642
Дялови участия в свързани предприятия, включително участия	0	0
Държавни облигации	570	570
Презастрахователни възстановявания по силата на:	114	329
Общо застраховане и здравно застраховане, подобно на общото застраховане	114	329
Общо застраховане, с изключение на здравно застраховане	114	329
Застрахователни вземания и вземания от посредници	529	0
Презастрахователни вземания	243	0
Вземания (търговски, не застрахователни)	382	382
Парични средства и парични еквиваленти	6 118	6 117
Всички други активи, които не са посочени другаде	48	48
Общо активи	10 483	10 002

Г.2 Технически резерви

Различия между оценката за целите на платежоспособността и оценка във финансовите отчети:

Методологията на МСФО за оценката на техническите резерви не включва концепциите на Платежоспособност II на рисковия марж или преходни мерки.

Предположенията, използвано при оценката на застрахователните задължения по МСФО също се различават от оценката на най-добрите прогнозни задължения по Платежоспособност II:

- При оценката на Пасива за възникнали щети по МСФО се прилагат различни дисконтни фактори, както и Кореция за нефинансов риск.
- Концепцията за изчисление на премийния резерв по Платежоспособност II е различна от изчислението на Пасива за остатъчно покритие, отчетан по МФСО.
- В МСФО като част от статията Пасиви по застрахователни договори са включени нето и падежиралите вземания и задължения от застраховани лица и застрахователни посредници по изтекли полици.

Обобщение на оценката на техническите резерви

Към 31.12.2024г. :

(в хил.лв.)	Стойност по „Платежоспособност II“	Стойност по МФСО
Технически резерви — общо застраховане	1 474	1 602
Технически резерви — общо застраховане (с изключение на здравно застраховане)	344	1 094
Най-добра прогнозна оценка	290	0
Добавка за риск	54	0
Технически резерви — здравно застраховане (подобно на общото застраховане)	1 130	508
Най-добра прогнозна оценка	980	0
Добавка за риск	150	0
Други технически резерви	0	0

Към 31.12.2023г. :

Пасиви (в хил.лв.)	Стойност по „Платежоспособност II“	Стойност по МФСО
Технически резерви — общо застраховане	2 127	1 696
Технически резерви — общо застраховане (с изключение на здравно застраховане)	255	1 206
Най-добра прогнозна оценка	232	0
Добавка за риск	23	0
Технически резерви — здравно застраховане (подобно на общото застраховане)	1 872	489
Най-добра прогнозна оценка	1 702	0
Добавка за риск	171	0
Други технически резерви	0	0

Изчисление на техническите резерви

Дружеството не изчислява Техническите резерви „като цяло“ за никой от продуктите.

Дружеството извършва оценка на най-добрата прогнозна оценка на пасивите на база сегментирането на линиите бизнес, съгласно Платежоспособност 2.

Дружеството изчислява техническите резерви като сбор от най-добрите прогнозни оценки на резервите (в т.ч. резерв за предстоящи плащания и премиен резерв) плюс добавка за риск. Изчисленията се извършват отделно, преди отчитане на дела на презастрахователите.

Подходът на Дружеството за изчисления на премийния резерв следва опростяването, описано в Техническо приложение III - Опростяване за премийни резерви на Насоки относно оценката на техническите резерви (EIOPA-BoS-14/166 BG, Насока №72). Премийния резерв се изчислява поотделно за линиите бизнес.

Премийния резерв по Платежоспособност II отразява всички входящи и изходящи парични потоци. Бъдещите застрахователни събития, обхванати от застрахователни задължения и попадащи в границите на договор са взети предвид при изчисляването на най-добрата прогнозна оценка на премиения резерв. Бъдещите премии, включени в изчисленията на премиения резерв, са също в съответствие с договорните граници. Дружеството включва в изчисленията само премиен внос, които се дължими след датата на отчитане (т.е. 31.12.2024), а падежиралите премии се отчетени като вземания в Баланса.

Най-добра оценка на резерва за уреждане на претенции: Оценката на резерва за предстоящи плащания, включва RBNS резерва, IBNR резерва и ULAE резерва.

RBNS резерв – генрира се от ползваната информационна система Ора Инс „претенция по претенция“.

IBNR - възникнали, но непредявени претенции. Този резерв включва размера на непредявените претенции по събития, възникнали преди края на отчетния период, както и размера на претенциите, които могат да бъдат възобновени.

Резервът за възникнали, непредявени претенции (IBNR) е изчислен по статистика на Дружеството. Методът се базира на стойността на възникналите през предходни години претенции, които са предявени през текущата година. Въз основа на тези данни е прогнозиран очакваният размер на претенциите по вече настъпили застрахователни събития, които ще бъдат предявени през следващия отчетен период. Направени са необходимите корекции, отразяващи увеличаването на средния размер на обезщетенията във времето.

Резервът за разходите за уреждане на претенциите включва всички разходи, които могат да бъдат предвидени и които са свързани с изплащане на застрахователните обезщетения и/или суми. Разходите, които могат да бъдат отнесени към всяка претенция, са включени в резерва по тяхната прогнозна стойност за всяка претенция. Разходите, които не могат да бъдат отнесени към конкретна претенция, са разпределени по видове застраховки като процент от резерва за неизплатени претенции.

Резервът за предстоящи плащания представлява възможно най – обективната оценка на възникналите към отчетната дата неизплатени претенции за застрахователни обезщетения и свързаните с тях съпътстващи разходи и е в размер, достатъчен да посрещне бъдещите задължения на Дружеството по настъпили събития

Портфейлът на Дружеството не включва анюитети.

- основните предположения при изчисляването на резервите:

За прогнозиране на паричните потоци Дружеството използва статистическа информация, въз основа на отчетените показатели за записани премии, пренос премиен резерв, претенциите и действителните административни/аквизиционни разходи.

Най-добрата оценка се дисконтира, за стойността на парите във времето (очаквана настояща стойност на бъдещите парични потоци), като се използва съответната безрискова лихвена крива, публикувана от ЕИОПА.

Дружеството не прилага корекция за променливост и изравнителна корекция (или преходна мярка за безрискови лихвените проценти) за дисконтирането на бъдещите парични потоци.

Идентификация на Големи претенции – Дружеството няма ирегистрирани големи претенции.

Инфлация - Дружеството не прогнозира допълнителни разходи във връзка с бъдеща инфлация, предвид, че бизнесът е краткосрочен и претенциите с по-дълго развитие във времето са моделирани, въз основа на триъгълниците с платени щети, където инфлацията е имплицитно

включена и разходите за уреждане на претенции са моделирани като процент от изплатените претенции.

Предположенията са направени от актюера на основата на най-доброто му познаване и разбиране.

Дружеството изчислява коефициента на прекратяване въз основа на досегашния си опит по линии бизнес. За изчислението на комбиниран коефициент – спечелените премии се използват брутни (с включени аквизиционни разходи); включен е коефициента на щетимост, ULAЕ коефициент и коефициент за административните разходи.

Дружеството прилага дискотиране за премиерния резерв. Паричните потоци за всички линии бизнес са прогнозирани само за една година, тъй като дискотирането за по-кратък период, вместо за по-дълъг е с незначителен ефект поради ниските лихвени проценти и малкия паричен поток.

Допълнителни допускания: Изчисляване на бъдещите аквизиционни разходи на база договорените разходите за аквизия за следващата година по влезли в сила застрахователни договори по линия на бизнес.

- *несигурността, свързана със стойността на техническите резерви*

Основният източник на несигурност в стойността на техническите резерви се отнася до предположенията, използвани при оценяването. Действителния опит, относно коефициентите на щетимост и прекратяване и нивата на разходите по администриране, може да се различават от най-добрата прогнозна оценка.

- *дял на презастрахователя в резервите:*

Дружеството изчислява дела на презастрахователя в резервите по бизнес линия, отделно за премиерния резерв и резерва за претенции. Възстановяванията по презастрахователни договори са изчислени в съответствие с членове 76—80 от Директива 2009/138 и член 57 от Регламент 35/2015.

Времевия момент на паричните потоци е приет за същия като моделираните брутни такива, като е приложено дискотиране.

Разликата във времето между възстановяването и действителното получаване на това възстановяване се счита за нула. Дискотиране с безрисков фактор е приложено върху паричните потоци след това.

Делът на презастрахователя в Резерва за предстоящи плащания предявени, но неизплатени претенции – RBNS се основава на индивидуална оценката и това се прави паралелно с брутните стойности докато, делът на презастрахователя в Резервът за предстоящи плащания възникнали, но непредявени претенции – IBNR се изчисляват на пропорционална основа.

Този процент се използва също така, когато се изчислява дела на презастрахователя в премиерния резерв.

Сумите, възстановими от презастрахователни договори се изчисляват последователно с границите на застрахователните и презастрахователните договори, за които се отнасят тези суми.

За целите на изчисляване на сумите, възстановими от презастрахователни договори, парични потоци включват единствено плащания във връзка с обезщетения от застрахователни събития и неуредени застрахователни претенции.

Плащанията във връзка с други събития или уредени застрахователни претенции се отчитат извън сумите, възстановими от презастрахователни договори.

Резултатът от изчислението е коригиран, за да се вземат предвид очакваните загуби в резултат на неизпълнение от страна на контрагента. Тази корекция е основана на оценка на вероятността от неизпълнение от страна на контрагента и средния размер на загубата в резултат на това (загуба от неизпълнение). Корекциите се изчисляват отделно от останалата част от възстановимите суми.

Техническите резерви по линии бизнес за отчетната година са представени в следната таблица:

Най-добра прогнозна оценка (в хил.лв.)	Пряка дейност						Общо задължение, свързано с общото застраховане
	Застраховане във връзка с медицински разходи	Застраховане във връзка с обезщетение на работниците	Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства	Морско, авиационно и транспортно застраховане	Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия	Разни финансови загуби	
Технически резерви, изчислени като сбор от най-добрата прогнозна оценка и добавката за риска							
Премийни резерви							
Брутни	470	121	84	0	160	-62	773
Общо възстановявания от презастраховане след корекцията за очакваните загуби поради неизпълнение от страна на контрагента	0	0	0	0	79	0	79
Нетна най-добра прогнозна оценка на премийните резерви	470	121	84	0	81	-62	694
Резерви за претенции							
Брутни	356	33	37	0.00	71	0	498
Общо възстановявания от презастраховане след корекцията за очакваните загуби поради неизпълнение от страна на контрагента	0	0	0	0	35	0	35
Нетна най-добра прогнозна оценка на резервите за претенции	356	33	37	0	36	0	463
Общо най-добра прогнозна оценка — брутно	826	154	121	0	231	-62	1 271
Общо най-добра прогнозна оценка — нетно	826	154	121	0	118	-62	1 157
Добавка за риск	126	24	18	0	35	0	203
Технически резерви общо - бруто	952	178	140	0	267	-62	1 474
Технически резерви общо - нето	952	178	140	0	153	-62	1 360

Към 31.12.2023г. те са били в размер, както следва:

Най-добра прогнозна оценка (в хил.лв.)	Пряка дейност						Общо задължение, свързано с общото застраховане
	Застраховане във връзка с медицински разходи	Застраховане във връзка с обезщетение на работниците	Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства	Морско, авиационно и транспортно застраховане	Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия	Разни финансови загуби	
Технически резерви, изчислени като сбор от най-добрата прогнозна оценка и добавката за риска							
Премийни резерви							
Брутни	1 251	-65	108	0	-20	21	1 296
Общо възстановявания от презастраховане след корекцията за очакваните загуби поради неизпълнение от страна на контрагента	0	0	0	0	-9	0	-9
Нетна най-добра прогнозна оценка на премийните резерви	1 251	-65	108	0	-11	21	1 305
Резерви за претенции							
Брутни	499	17	67	0.00	56	0	638
Общо възстановявания от презастраховане след корекцията за очакваните загуби поради неизпълнение от страна на контрагента	0	0	0	0	24	0	24
Нетна най-добра прогнозна оценка на резервите за претенции	499	17	67	0	31	0	614
Общо най-добра прогнозна оценка — брутно	1 750	-48	175	0	36	21	1 934
Общо най-добра прогнозна оценка — нетно	1 750	-48	175	0	20	21	1 918
Добавка за риск	171	0	17	0	4	2	193
Технически резерви общо - бруто	1 921	-48	192	0	39	23	2 127
Технически резерви общо - нето	1 921	-48	192	0	24	23	2 111

Дружеството няма сделки със схеми със специална цел за алтернативно прехвърляне на риска. Няма промяна в най-добрата поргнозна оценка в течение на периода.
 Дружеството не използва изравнителна корекцията и корекцията за променливост.
 Дружеството не прилага преходни мерки по отношение на техническите резерви.
 Дружеството не използва преходната срочна структура на безрисковия лихвен процент.

Г.3 Други пасиви

В таблицата по – долу сме обобщили балансовите позиции и съответстващото им счетоводно третиране, което Дружеството прилага:

Условни пасиви	Дружеството признава условните задължения в Б ПП оценени въз основа на очакваната настояща стойност на бъдещите парични потоци, необходими за уреждане на условното задължение за целия срок на това условно задължение, използвайки основната срочна структура на безрисков лихвен процент.
Финансови пасиви, различни от задължения към кредитни институции	МСС 39, оценяване по справедлива стойност
Презастрахователни задължения	Дружеството използва общите принципи на справедливата стойност като в баланса се представят само падежирали вземания и задължения, посочени нето.
Задължения към застраховани лица и посредници	Дружеството използва общите принципи на справедливата стойност. В баланса се представят само падежирали вземания и задължения, посочени нето.
Търговски задължения и други пасиви	Дружеството използва общите принципи на справедливата стойност.

Корекциите на балансовите позиции с различно счетоводно третиране съгласно МСФО и Рамката на Платежоспособност II са следните:

- Задължения по презастраховане - Представянето е различно като статия в Баланса за целите на МСФО и ПП, както е описано по-горе;
- Задължения към застраховани лица и посредници – Представянето е различно като статия в Баланса за целите на МСФО и ПП, както е описано по-горе;
- Пасиви по отсрочени данъци - Извършена е корекция за отговорността по отсрочени данъци за баланса по платежоспособност II, за да се вземе предвид разликата между оценката на техническите резерви по МСФО и Платежоспособност II, от една страна, а от друга тъй като дружеството посочва в Платежоспособност II баланса отсрочените данъчни активи и пасиви нетирано.

В следващата таблицата е дадена оценката на другите задължения на Дружеството на база МСФО и Платежоспособност II към 31 декември 2024 г.

Други пасиви	(в хил.лв.)	Стойност по „Платежоспособност II“	Стойност по МФСО
Задължения по пенсионни обезщетения		49	49
Отсрочени данъчни пасиви		173	131
Застрахователни задължения и задължения към посредници		0	0
Презастрахователни задължения		142	0
Задължения (търговски, не застрахователни)		92	92
Всички други пасиви, които не са посочени другаде		122	122

Няма направени промени по отношение на използваните бази за признаване и оценка или за оценки по време на отчетния период.

Г.4 Алтернативни методи за оценка

Дружеството не използва алтернативни методи за оценка при изчисляването на своята позиция по платежоспособност.

Г.5 Друга информация

Политиките относно управление на рисковете на дружеството, които влияят на оценката на активите и пасивите са разгледани в **раздел В** от настоящия Отчет.

Д. Управление на капитала

Д.1 Собствени средства

Собствени средства на Дружеството са собствени средства от първи ред. Те се състоят от внесен обикновен акционерен капитал., резерви и неразпределена печалба. резервите се състоят от Общи резерви – фонд "Резервен" – съгласно Търговски закон и Преоценъчни резерви (включват промените в справедливите стойности на собствените сгради на Дружеството, както и преоценъчни резерви от финансови активи държани за продажба).

Дружеството е емитирало само обикновени акции, с право на глас, право на дивидент и право на разпределение на капитала (включително при ликвидация); те не дават никакви права на обратно изкупуване.

Разликите между собствения капитал, както е отчетен в одитираните финансови отчети и превишението на активите над пасивите, изчислено за целите на платежоспособността се дължат основно на:

- разликата между техническите резерви, изчислени в съответствие с изискванията на Solvency II
- Корекциите за отложени данъци, във връзка с горните разлики.
- Преоценката във финансовите отчети на средствата по банкови сметки, за риск от фалит на контрагента.

- *целите, политиките и процесите, използвани от предприятието за управление на неговите собствени средства:*

Целта на управлението на капитала е той да се поддържа на равнище, което осигурява защитата и стабилността на Дружеството, както и спазването на регулаторните изисквания. Съветът на директорите е отговорен за поддържане на размер и качество на капитала, осигуряващ минимум съответствие с регулативните изисквания. Той извършва активни действия за подобряване структурата на акционерния капитал. Процесът на управление на капитала в Дружеството е неразривно свързан с управлението на рисковете, с цел осигуряване на достатъчно капитал, необходим за покриването им и оптимално съотношение риск/възвръщаемост.

Източниците за увеличение на капитала са, както вътрешни - за сметка на финансовия резултат, така и външни - емитиране на акции или използване на подчинен срочен дълг.

Чрез установяване на ефективен контрол върху ежедневните операции на Дружеството и качеството на рисковите му активи, съпроводено с поддържане на достигнатата рентабилност, се гарантира стабилността на капиталовата му позиция.

Дружеството се стреми да осигури възможно най-голямо съответствие между необходимия капитал и размера на поетия риск, чрез развитие на методите за оценка на рисковете и икономическия капитал. Дружеството поддържа необходимото равнище на собствения капитал чрез прилагане на комплексен подход, насочен към:

- Оптимизиране на структурата и риска на активите;
- Диверсифициране на използваните инструменти с цел минимизиране на рисковете и оптимизиране на печалбата;
- Преструктуриране на приходите и оптимизиране на разходите;
- Нарастване на акционерния капитал и използване на подчинен срочен дълг.

В процеса на планиране на капитала, се извършва анализ на размера вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява наличието на адекватен капиталов буфер и необходимостта от увеличение на капитала както от гледна точка на регулаторните изисквания, така и от гледна точка на вътрешното за Дружеството разбиране за обезпечаване на рисковия си профил предвид стратегията за развитие.

В процеса на установяване на оптималния размер на капитала, Дружеството оценява всички оказващи влияние фактори – нарастването на активите, промяната в рисковия профил на Дружеството, вероятността за оперативни и други загуби.

За осигуряване на необходимата за ефективното управление на капитала вътрешноконтролна среда, Дружеството усъвършенства и развива технологиите и процедурите и разширява вътрешноконтролните механизми. Дружеството създава подходяща управленска информационна система за ефикасна подкрепа на контрола и отчетността при управлението на капитала

Дружеството, изчислява капиталовото изискване за платежоспособност най-малко веднъж годишно и отчитат резултата от изчислението пред КФН. Дружеството, поддържа допустими собствени средства, покриващи последното отчетено капиталово изискване за платежоспособност и наблюдава постоянно размера на допустимите собствени средства и капиталовото изискване за платежоспособност.

Ако рисковият профил, се отклонява значително от допусканията, стоящи в основата на последното отчетено капиталово изискване за платежоспособност, Дружеството преизчислява незабавно капиталовото изискване за платежоспособност и го отчита пред Комисията.) Дружеството, изчислява минималното капиталово изискване най-малко на тримесечие и отчита резултата от изчислението пред комисията.

Като част от оценката за съвкупните си нужди по отношение на платежоспособността, Дружеството анализира дали ще спазва непрекъснато нормативно установените капиталови изисквания от Платежоспособност II в тригодишен хоризонт и включва най малко:

- а) потенциалните бъдещи съществени промени в рисковия профил;
- б) количеството и качеството на собствените си средства за целия период на бизнес планиране;
- в) състава на собствените средства по редове и как този състав може да се промени в резултат на обратно изкупуване, изплащане и дати на падеж през периода на бизнес планирането.

б) поотделно за всеки ред — информацията относно структурата, размера и качеството на собствените средства към края на отчетния период и към края на предходния отчетен период, включително анализ на значителните промени във всеки ред през отчетния период

Капитал от първи ред /в хил. лв./	31.12.2024	31.12.2023
Обикновен акционерен капитал (включително собствени акции)	7 015	7 015
Излишък от средства (резерви)	0	0
Резерв за равняване	1 418	-52

Разбивка на резерва за равняване /в хил. лв./:	31.12.2024	31.12.2023
Превишение на активите над пасивите	8 433	6 963
Собствени акции (държани пряко или косвено)	0	0
Очаквани дивиденди, разпределения и отчисления	0	0
Други позиции от основни собствени средства	7 015	7 015
Корекция за позиции от ограничени собствени средства по отношение на портфейли, за които се прилага изравнителна корекция и обособени фондове	0	0

Превишение на активите над пасивите — разпределение на разлики от оценката (в хил.лв.):

	31.12.2024	31.12.2023
Разлика в оценяването на активите	481	-69
Разлика в оценяването на технически резерви	-128	432
Разлика в оценяването на други пасиви	183	70
Общо резерви и неразпределени печалби от финансовите отчети	992	519
Резерви от финансови отчети, коригирани за разлики от оценката по „Платежоспособност II“	1 418	-52
Превишение на активите над пасивите, което се дължи на позициите от основни собствени средства (в изключение на резерва за равняване)	7 015	7 015
Превишение на активите над пасивите	8 433	6 963

Очаквана печалба, включена в бъдещите премии

Сумата на очакваната печалба, включена в бъдещите премии, записана от Дружеството, е изчислена съгласно изискванията на чл. 260(2) от Делегирания регламент и възлиза на 2 907 хил.лв. в края на 2024г.

В дружеството няма позиции, които се приспадат от собствените средства и няма ограничения, засягащи тяхната наличност и преносимост, затова пълният размер на собствените средства е допустим за покриване на Капиталовото изискване за платежоспособност и пълният размер на собствените средства от първи ред е допустим за покриване на Минималното капиталово изискване.

Нямаме портфейли и фондове, които да са обект на преходни разпоредби по членове 308б (9) и 308б (10) от Директива 2009/138 / ЕО. Дружеството не прилага преходни разпоредби.

Минималното капиталово изискване (MCR) и Общото капиталово изискване (SCR) се изчисляват при използване на стандартната формула.

Дружеството няма подчинен дълг.

Д.2 Капиталово изискване за платежоспособност и минимално капиталово изискване

Таблицата по-долу показва SCR и MCR за дружеството към края на отчетната и предходната година:

В хил.лв	към 31.12. 2024г.	към 31.12. 2023г.
Капиталово изискване за платежоспособност	3 953	3 992
Минималното капиталово изискване	5 281	5 281

Капиталово изискване за платежоспособност

Като 31 декември 2024г. съотношението на допустимите собствени средства към капиталово изискване за платежоспособност 213%, при 174% за предходната година.

Дружеството прилага стандартната формула за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Дружеството не прилага специфични за предприятието параметри (USPs), за да изчисли своето капиталово изискване за платежоспособност.

Дружеството не използва опростени изчисления в никой от рисковите модули или под-модули, при изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Изчислението на стойностите на Баланса по Платежоспособност 2 не води до формиране на отсрочени данъчни активи.

Таблицата по-долу показва сумата на капиталовото изискване за платежоспособност, разделена по рискови модули:

<i>Модул на риска</i> <i>/в хил.лв/</i>	31.12.2024	31.12.2023
Пазарен риск	694	652
Риск от неизпълнение от страна на контрагента	1 171	1 188
Подписвачески риск в животозастраховането	0	0
Подписвачески риск в здравното застраховане	2 540	1 846
Подписвачески риск в общото застраховане	1 476	2 004
Диверсификация	-1 944	-1 898
Риск, свързан с нематериални активи	0	0
Основно капиталово изискване за платежоспособност	3 936	3 792
Операционен риск	220	258
Способност на техническите резерви да покриват загуби	0	0
Способност на отсрочени данъци да покриват загуби	-204	-58
Капиталово изискване за дейност, извършвана съгласно член 4 от Директива 2003/41/ЕО	0	0
Вече определен добавен капитал	0	0
Капиталово изискване за платежоспособност	3 953	3 992

Информация за способността на отсрочените данъци да покриват загуби

	в лева
Отсрочени данъчни активи	0
Отсрочени данъчни пасиви	-58 030
Отсрочени данъчни пасиви	-172 501
Изчислена Корекция за Способността на отсрочените данъци да покриват загуба (LAC DT)	-415 682
LAC DT, призната на база отсрочени данъчни пасиви в баланса по Платежоспособност II, възникнали в резултат на разликите в оценките между Платежоспособност II и МСФО	-172 501
LAC DT, признати на база дължими данъци за печалба от текущата година	-31 000
LAC DT, признати на база дължими данъци за бъдещи печалби	0
Максимално признати LAC DT	-203 501

Минималното капиталово изискване

Към 31 декември 2024г. съотношението на допустимите собствени средства към минималното капиталово изискване е 160%, при 131 % за предходната година.

Таблицата по-долу посочва факторите, използвани за изчисляване на минималното капиталово изискване.

Входни данни / в хил.лв./	31.12.2024	31.12.2023
Резултат за Минимално капиталово изискване на база линейната формула за общозастрахователни и общопрезастрахователни задължения	611	774
КИП	3 953	3 992
МКИ — горна граница (45% от КИП)	1 779	1 796
МКИ — долна граница (25% от КИП)	988	998
Абсолютна долна граница на МКИ (съгласно КЗ)	5 281	5 281
Минимално капиталово изискване	5 281	5 281

Изчисленото минимално капиталово изискване попада под абсолютната долна граница, определена в чл.192 ал. 2 от Кодекса за застраховане, поради което МКИ се определя равно на определеното в КЗ изискване за абсолютен минимален размер.

Д.3 Използване на подмодула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока, при изчисляването на капиталовото изискване за платежоспособност

Дружеството не използва подмодула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока.

Д.4 Разлики между стандартната формула и всеки използван вътрешен модел

Дружеството използва стандартната формула и не използва вътрешен модел за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Д.5 Нарушения на минималното капиталово изискване и нарушения на капиталовото изискване за платежоспособност

Не е имало нарушения на минималното капиталово изискване или капиталовото изискване за платежоспособност по време на отчетния период.

Д.6 Друга информация

Няма.

Докладът е одобрен от Съвета на директорите на 25.03.2025г.

Александър Личев
Главен изпълнителен директор

Румен Димитров
Изпълнителен директор